سبيل
الكل في سبيل الحق

Sebil

her şey hak için

Siyasî, edebî, tarihî haftalık gazete ● 8 Ramazan 1396
Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● 3 Eylül 1976

SAYI: 36/ BEŞ LİRA/ BİR D. M.

GAMMAZ!..

Osmanlı Devleti'nin son zamanlarındaki birçok dahilî isyan ve kargaşalıkların elebaşıları, hemen ekseriya **«ahkâm-ı şer'iyye»** den yani mukaddes şeriatımızın yüce hükümlerinden vâki' inhirafları bahâne eder ve:

«— Şerîat isterük!..» diye bağırarak ortaya çıkarlardı.

Şer'î hükümlerin pek çoğunu rafa kaldıran mâhud **«Tanzimat Fermânı»** nın bile ana istikameti budur.

Aslında bunların şer'i şerifin tatbikini istemekle hiç bir alâkaları yoktu. O ilâhî emirlere çoktanberi sırt dönmüş ve şahsî menfaatleriyle makam hırslarını kıble edinmişlerdi. Bu şununla sâbitti ki; şerîatten gayrı olan asıl maksudlarına ulaşınca, yatışıp dağılıyorlardı.

Bunların bazıları -hiç şüphesiz- şerîata bağlı olmak şöyle dursun, kalbleri ona karşı kinle dolu kimselerdi. Böyle olmıyanlar bile, sahte şerîat dâvâcılığı ile, ona büyük bir düşmanlık ediyorlardı. Zira tarihî bir gerçek olarak ifâde edelim ki; bu sahtekârlık, zamanla **«şerîatı dâvâ etmek»** i amme efkârı nazarında tesirsiz ve lâkaydî ile karşılanır bir hâle getirmiştir.

Dünün sahte şerîat münâdileri, esas gâyelerini nasıl şerîatın halk ve idâre nezdindeki masuniyet ve itibarı ile setrediyor ve onu bir paravan olarak kullanıyorlardıysa, bugün

● Devamı sayfa 2'de

ORTAKLAR HÜCUMDA

Arsa vurguncuları, sendikaağaları ve Demirel

Kapalı kapılar ardında varılan mutabakat:

Çirkin oyun başladı

OKUYUCU İLE HASBİHAL

Ricalarımız...

Muhterem Okuyucularımız,

Bize gelen mektublarınızda umumiyetle şöyle bir müşterek suali paylaştığınız anlaşılmaktadır. Sebil, daha sür'atli elimize geçemez mi? Abone sevkiyatında da aksamalar meydana geliyor, niçin?..

Bunlar son derece ehemmiyetli ve haklı suallerdir. Elinize daha sür'atli geçmesi için Sebil bütün imkânlarını seferber etmiştir ama, yapabileceği bu kadardır, diyebiliriz. Netice itibariyle gazetenizin dizgi - tertip ve baskısına hasredilen günleri daha da kısaltmak mümkündür ama, dağıtım işi gazetenizin dışında bir iştir.

Fakat, abonelere taâlluk eden dağıtım ise pek tabii gazeteniz Sebil'de çalışanların vazifesidir. Abonelerimizin haklı şikâyetleri karşısında hakikaten mahcubuz. Gerçi bu şikâyetler binlerce abonemiz arasından sadece birkaçı için bahis mevzuudur. Ama, olsun.. Birkaç okuyucumuzun derdi de bizim derdimiz, bizim mes'elemizdir. Değil mi ki, biz herkesden daha fazla kardeşliğe ehemmiyet veren bir cemaatiz... Şikâyetlerinizi telâfi etmek için yakında, Sebil otomatik makinelerden geçerek abonelerine ulaşacaktır. Abonelerimizin adresleri otomatik makinalarla yazılacaktır. Böylece PTT ihmalleri dışında gazetenizin size ulaşmaması için sebep kalmayacak. Yani bizde unutulma vs. katiyetle ileri sürülemeyecek.

Bu hususları ifade ettikden sonra birkaç satırla gelelim bizim kıymetli okuyucularımızdan ricalarımıza:

Malûm olduğu vechile, her sayı aktüaliteyi biraz daha fazlalaştırmaktayız. Bu meyanda haber tahlillerinde umumiyetle büyük çaplı hadiseleri işlediğimiz farkedilmiştir. Onun için, mahalli seviyedeki haberlerin tahliline pek yer ayıramamaktayız. Ancak bu demek değildir ki, bize bulunduğunuz yerden haber göndermeyin. Bil'akis kısa da olsa gönderilen haberlerin birbirlerini tamamlamak suretiyle, umumi bir kanaat teşekkülünde yardımcı olacağı düşünülebilir. Faydalıdır.

Bir de «Okuyucu Kürsüsü» mevzuu var. Buraya yazılacak mektupların diğerlerinden ayrılabilmesi için zarflarının üzerine «Okuyucu kürsüsü» ibaresi konması icabettiğini yine tekrarlıyoruz. Bu mektupların kısa ve okunaklı ve mümkünse daktilo ile yazılmasındaki faydaları ayrıca izaha lüzûm hissetmiyoruz.

Sırası gelmişken ifade edelim ki, okuyucularımız mektup yazarken, mektuplarının mevzuuna göre zarflara kayıd koymaları birçok cihetden bize yardımcı olmaktadır. Misal; okuyucu kürsüsüne yazan okuyucumuz, zarfın üstüne «Okuyucu kürsüsü» ibaresini koyduğu gibi, abone işleri ile ilgili mektub yazan okuyucumuz da yine zarfın üstüne «abone» ibaresini koyabilir. Böylece, mektublar daha çabuk tetkik olunup, beklenilen netice daha çabuk alınabilecektir.

Hürmetlerimizle,

GAMMAZ!..

(Baştarafı Kapakda)

de durum aynıdır. Aradaki fark sâdece isimlerdedir. Bir de dün bu iş için sâdece «şeriat» kullanılmakta olduğu halde, bugün maskeler alabildiğine çoğalmıştır: Anayasa, demokrasi, lâik cumhuriyet ve hatta M. Kemal Paşa...

Gerçekten bunlar, son zamanlarda her türlü kanunsuzluk ve anarşiyi setr için kullanılan ve kendilerine bayrak gibi kutsiyyet izâfe edilen kelimelerdir. Ancak acı olanı şudur ki; hepsinin birden düşmanı olan sol, dilediği kimseleri bu mefhumlara düşmanlıkla suçlayarak bu «sahte müdafaa» taktiği ile bir hayli mesâfe kaydedebilmiştir. 12 Mart'a tekaddüm eden günlerde nefsine emniyet geldiği için bütün maskelerini atan solun tezgâhladığı hâdiselerin açık ifâdesine rağmen bu aldatmacanın hâlâ lâyıkı veçhile anlaşılamamış olması cidden hazindir. Bugün yeni bir toparlanma mevsimine girmiş bulunan solcular, karasevdalısı oldukları asıl rozetleri yakalarının alt yüzüne saklayarak tekrar eski riyâkâr rolü oynamaya başlamışlardır.

Bunun yanı sıra güçleri yetmiyenleri «M. Kemal Paşa» ve «Lâiklik» düşmanlığı ve Anayasayı çiğnemek suçlarıyla itham etmektedirler. Fakat eskiden bu hizmeti (!...) kuru bir beyanatla ifâ ederlerken bu defa Çankaya'nın kapısına müdellel (!...) ve mufassal muhtıralarla dayanmaya başlamışlardır. Peki ama, neden cumhuriyet müddeiumûmilikleri değil de Çankaya?!. Mesned hukukî değil de siyasî olunca başka ne yapabilirler?!. Bunlar, orada oturan zatın bir mutlak hükümdar selâhiyet ve iktidâriyle mücehhez olmadığı cihetle birşey yapamıyacağından -elbette- gâfil değildirler. Ancak bu gammazlıkla -akıllarınca- ellerindeki şikâyetnâmeleri bir takım zinde kuvvetlere karşı, bir İspanyol matadorunun şalı gibi kullanmak istemektedirler. Ancak bununla -zâhiren hürmetkâr göründükleri- Çankaya'ya da, o zinde kuvvetlere de hakaret etmekte değil midirler? Öyle ya herkesin gözü önünde cereyan eden hâdiseleri herkesten daha farklı bir sûrette tefsir ederek, hakkın kendi tefsirleri istikametinde olduğunu iddia etmekle muhataplarına anlayışsızlık izâfe etmiş olmuyorlar mı?

Hâsılı, sol yeni bir gammazlık kampanyası açmıştır. Bu kampanyanın başında daha dün İzmir'deki bir grev dolayısıyla «işçilerin fabrikaları işgâl etmeleri» tehdidiyle ortalığı dehşete salmış bulunan bir sözümona işçi liderinin bulunması hayret vericidir! Hâle bakınız ki; dün en tabiî hak ve hukuk kaidelerini istihkar eden bu zat, şimdi Anayasa ve lâik nizamın müdafii rolünü oynamaya kalkıyor bu vekâletsiz avukatlığı Çankaya'nın kapısına dayanmaya kadar ileriye götürüyor!...

Her şeyi yerli yerine koyan samimiyet; ah sen ne güzelsin!.

Kadir Mısıroğlu

Sebil Yayınevi

Vilâyet Han Kat:2, Nu: 206

Cağaloğlu - İstanbul

Telefon: 26 38 96

SUNAR

- PERTEV BEYİN ÜÇ KIZI
- HAKİKAT NURLARI
- LAVRENS'in GİZLİ HAYATI
- MECELLE
- YANYA'DAN ANKARA'YA
- RUS İHTİLÂLİ VE YAHUDİLER
- BÜYÜK İSLÂM TARİHİ
- MES'ELELER
- OSMANOĞULLARI'NIN DRAMI
- ERMENİ MEZÂLİMİ
- YUNAN MEZÂLİMİ
- MOSKOF MEZÂLİMİ (Cild I - II)
- SARIKLI MÜCÂHİDLER
- MUSUL MESELESİ VE IRAK TÜRKLERİ
- MACAR İHTİLÂLİ
- Amerikada ZENCİ MÜSLÜMAN'LIK HAREKETİ
- LOZAN ZAFER Mİ, HEZİMET Mİ?
- YAHUDİ
- KIZIL ALFABE
- HACI MURAD
- İSLÂMİYET VE MİLLETLER HUKUKU
- MEDİNE MÜDAFAASI
- ARAPÇA
- DİNİ MÜCEDDİTLER
- NAMIK KEMAL
- BÜYÜK MAZLUMLAR (Cilt II)
- PERTEV BEY'İN İKİ KIZI
- İMAM ŞÂMİL
- SULTAN VAHİDEDDİN I - II
- İSLÂM ÂİLE HUKUKU
- ANADOLU SAHABELERİ
- İslâm nazarında DOĞUM KONTROLU

600 bin lira ile emekli olan işçi (!)

«Ayinesi işdir kişinin lâfa bakılmaz» sözünü tasdik eden bir haber ve gazeteden kesilmiş kupurü. Kendi kendine son günlerde» düzeni korumak ve kollamak» gibi vazifeler atfeden Türk - İş reisi Halil Tunç'un sadece 600 bin lira gibi mütevazi (!) bir rakkamla emeklilik peşinde koştuğunu vesikalandırmaktadır. Bu vesika ayrıca Tunç'un niçin düzenden yana oluşunun vesikasıdır 600 bin lira ile emekli olacak Halil Tunç'un ayrıca Kontenjan Senatörlüğü devam edecektir. Tunç böylece «Emekli kontenjan senatörü işçi» gibi anlaşılması oldukça güç bir sıfatı kartvizitine yapıştıracaktır.

lara cevap vermek için adeta çırpınm... olmadığından, açık görüşmeyi öğled... 17.30'a alan Divan, ilk olarak Yu...

Halil Tunç 600 bin lira kıdem tazminatı aldı

ANKARA, (Hürriyet) - Kontenjan Senatörü ve TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç 600 bin lira kıdem tazminatını almış ve emeklilik işlemleri için de Sosyal Sigortalar Kurumu'na (SSK'ya) başvurmuştur.

Tunç'a yakın çevrelerden verilen bilgilere göre, Tunç Ağustos ayının ilk haftalarında kıdem tazminatını hesaplattırmış ve 600 bin lirayı almıştır. Bu arada T... TÜRK - İŞ G... ğı'nı sü...

HAFTANIN MEVZUU

Masonlar ve arsa vurguncuları sendikaağaları ile işbirliği yaptı

Tabansız Türk-İş!

Türk - İş Reisi Halil Tunç, uzaktan TV kamerasını da görünce keyiflenmişti. Köşkün kapısından çıkar çıkmaz, kameraya karşı mevzilendi. Etrafını alanlara şöyle dedi:

— Sayın Cumhurbaşkanı'nı ziyaret ettim...

Sonra devamla, Hükûmetin bir kanadından bahisle açtı ağzını yumdu gözünü. Atatürk'ten başlayıp, ilkelerden geçti ve Cumhurbaşkanı'nda durdu. Neydi efendim, bu gericiler, yobazlar devleti ele geçiriyorlardı. Bir bir şikâyet etmişti. Bu düzeni, bu rejimi yıktırmayacaklardı! Onlar ki bu gayretleriyle ne denli rejimbaz ve düzenbaz olduklarını isbat ile ilkeler bağlılıklarını gösteriyorlardı.

Halil Tunç, bir ara:

— Cumhurbaşkanı da bana hak verdi.. demeye getirdi. Öyle bir ifade çıkmıştı ki ağzından, gûya artık Tunç anlattıktan sonra, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk de uyanmıştı. Devlet'in gericiler tarafından ele geçirilmek üzere olduğuna kanaat getirmişti. Sabretmenin zamanının geçmekte olduğunu, kalenin düşeceğini falan filân görüvermişti ama, yine de Halil Tunç'a **«bir hafta kadarcık sabretmesini»** söylemişti.

Sevenleri tarafından «DEDE» diye bahsolunan Halil Tunç'un dedeliği nereden geliyor bilinmiyordu ama, bu kadar öfkelenmesinin sebebi tahmin edilebilirdi. Dede zorda idi! Sebil'in bir ay önce yazdığı gibi, zorda idi! Hem de kötü bir zorda!...

Çünkü, Türk - İş denilen konfederasyon, sayılı günlerini yaşıyordu. Aşırı sol bünyeden kopmuş ve kendisine bir konfederasyon kurmuştu. Bu arada sendika ağalarının dedikodularından bıkkınlık getiren bazı «milliyetçiyim» diyen sendikalar da adı milliyetçi bir konfederasyon teşkil etmişlerdi. Türk - İş kopan bu parçalarla ufalmıştı ama, bu eski konfederasyonun malı mülkü ve işçi cebinden akıp gelen aidatları öyle ihmal edilir, bırakılır gibi değildi. Bu sebeple olsa gerek, iddialara göre kalanlar, «az daha küpümü doldurayım hele...» kafasında olanlardı. Onlar da kâfi derecede küplerini doldurduklarında çekip gideceklerdi. Esasen bu CHP'nin ile DİSK'in bir uçtan, Demirel ile MİSK'in de öteki uçtan çekiştirmesinden belli oluyordu.

Fakat, Türk - İş'i asıl korkutan sonradan ağır ağır teşekkül eden bir hareket oldu. «Taban» tabir ettikleri, sırtlarını dayayıp idame-i hayat eyledikleri işçiler arasında bir hareket başlamıştı. Bu hareket, ne sarı sendikacılık ve ne de kızıl sendikacılık ağzına benzemiyordu. Değişik bir üslûbu vardı. Ve bu değişik üslûb zaten temelinde o görüşün sahibi olan işçiyi cezbediyordu. Türk - İş'in tepesindekiler vaziyeti yakından takip ettiklerinde bunun «gerici» bir hareket olarak ilân edilmesine karar verdiler.

— **Gerici, yobaz, çağdışı diyelim, daha iyi tutar!...** diyenlere bazıları ilâvede bulundu:

— **Asıl Atatürk düşmanlığı, rejim düşmanlığı ile itham edelim!..**

Böylece, gelişen Mutlak Fikir istikâmetindeki işçi hareketi karalanmak, çamur atılmak suretiyle akamete uğratılacaktı. Ayrıca bir husus daha vardı, bu kampanya esnasında hiç değilse azıcık Türk - İş'den bahsettirmek imkânı bulacaklardı.

Nitekim, hâdiseye Konya'dan başladılar. **Gûya Konya'da karayolu işçileri, namaz kılmıyor diye işten atılıyor ve işe alınmıyordu. Bu yüzden greve gidilmişti. Bu grev siyasi grevdi. Hak grevi değildi. Bizzat Türk - İş'in** tepesindeki zevat bunu böyle **ilân ediyordu. Arkasından da bu grev bahane edilerek, ağız dolusu hakaretler, tehditler savruluyordu. Bu öylesine feryaddı ki, duyulmaması mümkün değildi:** Devlet elden gidiyordu, devlet!..

Devlet kimin elindeydi, kimin avucundaydı? Kimin elinde veya avucunda tutmak hakkı vardı? Filân gibi sualler bir tarafa, Türk - İş Reis'i bağırıyordu:

— Devlet elden gidiyor!... Yobazlar, gericiler... Atatürk düşmanları! Ve bu hızla Tunç, soluğu Çankaya Köşkü'nde alıyor ve dert yanıyordu.

Ancak bu esnada vaziyeti görüp de tebessüm edenler vardı: Onlar şöyle fısıldıyorlardı:

— Bu patırdının arkasında kimler var biliyor musun? Bak anlatayım: Masonlar bir!... Arsa spekülâtörleri iki!... İnanılır gibi değil ama, hakikat bu! Masonlar Türk - İş'e kötü çengel attılar. Bir ara palazlanır gibi olan CHP temayüllü masonlar gerilerken kaşarlanmış masonlar AP cenahında yer tutmak gerektiğinde ne kadar haklı olduklarını diğer biraderlerine göstermek için âdeta yarış halindeler. Bu sebeple, AP adına bir sürü teşebbüslerde bulunuyorlar. Maksadları Demirel'in de hoşuna gidiyor. Hesab aynı hesab olunca hoşa gitmez mi? Bu hesaba göre AP'nin tek başına tahakküm etmesini önleyecek olan MSP'nin yıpratılması icabediyor. İşte Demirel ve masonlar bunun nasıl olabileceğini aylardır kuruyorlardı. Hattâ bir ara Haziran başlarında bu hükûmet çöker! Şaiyası yayılıp netice alınmak istenmişti. Şimdi Türk - İş marifetiyle bu işi daha rahat becerebilecekleri ümidindeler. Ateşi sözde maşa ile tutuyorlar anlayacağınız.

Pekiy arsa spekülâtörleri ne yapıyorlar? Onlara gelince, aslında Karayolları onların yıllardır tek dertleri. Bütün mesele şu ekspres yollar, otobanlar var ya, onlar... Çoktan haberleri vardı: İkinci Boğaziçi Köprü-sü'nden. Hele Demirel son basın toplantılarında bahsettikten, Bayındırlık Bakanı ilân ettikten sonra artık hiç kuşkuları kalmadı. Köprü yapılacak. Yapılacak ama, köprüye gidecek yollar nerelerden geçecek?.. Bütün mesele burda. Çanakkale ve İstanbul İkinci Boğaziçi Köprüsü için yapılacak yolların nerelerden geçeceğini bir öğrenseler, vurgunu vuracaklar ama, Orhan Batı'nın idaresindeki Karayolları'ndan yollara âid tek satır ifşa edilmiyor. Rüşvetler, ispiyonlar adam ayartmalar falan, bütün yollar deneniyor ama, asıl yolların haritalarını ele geçirebilen yok! Arsa vurguncuları onun için ateş püskürüyor, Karayollarına... Bana sorarsan, bu Karayolları Grevi'nin gerisinde kim var diye, sendika ağalarıyla arası pek iyi olan arsa vurguncuları vardır, derim.

Hülâsa edersek, vaziyet şu: Türk - İş gitti gidiyor. Bu arada tutunacak dal arıyor. Masonlar, gel bizim dalı tut dediler mi, demediler mi bilinmez ama, Ankara Sanayi Odası Başkanı ile Türk - İş'in ileri gelenleri arasındaki «mahfel birliği» ne bakarsanız irtibat kuruldu. Arsa vurguncuları da bu çevrelerle zaten içiçe... Yani, AP'li CHP'li, mason, vurguncu ve Türk - İş'li sendika ağaları şimdi garip bir işbirliği halindeler. Halil Tunç'un iddiasına bakılırsa en tepelerdeki kişileri bile bu işbirliğine ortak etme gayretleri var.

KEMALİST İNKILÂB'IN ANATOMİSİ

Kadir Mısıroğlu

Kimi arsa ticareti peşinde kimi eğlencede...

Fahrettin Altay Paşa, Çankaya'da 11 gün misafir kalır. Bunu da hatıralarında gün be gün kaydetmiştir. Paşa'nın Çankaya mi safirliğini kendi kaleminden naklederken, «Kemalist İnkılâb'ın farikalarından «Şekilcilik» faslına devam ediyoruz.

İNÖNÜ'NÜN İNGİLİZ ATI

36

Gecenin sonuna doğru Tevfik Rüştü Arasa Cumhuriyet Bayramı programının ana hatlarını söylüyor, fevkâlade azametli ve debdebeli olmasını gece de Fresko da büyük bir balo verilmesini emrediyordu. İki gündür görünmeyen Madam Baver için de «Benim eski karım toz alırdı bu ise azamet satıyor, yalnız emir vermek istiyor bir kolayını bularak bunu defediniz» diyor Aras da «Mümkündür efendim» cevabını veriyor. Hepimize hayırlı geceler temennisi ile izin verdi...

27 Ekim 1925 Salı

Öğleye kadar Çankaya etrafında dolaştım Mareşal Çakmak için Atatürk'ün yaptırmakta olduğu köşkü ve Hariciye Sarayını gezdim, oradan İsmet Paşa (İnönü) nın köşküne gittim. Yaveri (Esenbel) beni karşılayarak bahçeyi gezdirdi paşa kendisi de geldi dikilen fidanları ve çamları birer birer göstererek cinsleri hakkında bilgi verdi, oturduğumuz zaman biraz askeri işlerden söz açmak istedim pek taraftar görünmedi. Anladım ki Mareşal'ın yokluğunda bu bahse girişmeyi doğru bulmuyor. Ayrılmak istedim bırakmadı, yemeğe alıkoydu Refikası da sofraya geldi, beni takdim etti. İlk defa gördüğüm bu çok kibar nazik ve zarif kadın yakası kapalı önü boydan boya düğmeli uzun kollu koyu renkli uzun bir elbise giyinmiş başını da siyah başörtüsü ile sıkıca sarmıştı. Kadınlarımız çarşafı atalı ve açığa çıkalı çok olmamıştı, böyle bir kıyafet intikal devri için bana uygun geldi. İnönü sofrada hanımının sağına beni oturttu kendisi de soluna geçti emir subayı Atıf'ta benim sağımda yer aldı.

Yemek listesi: Balık, etli börek, zeytinyağlı pilav kavun, elma, kahve Servisi yapan da başörtülü bir kızdı.

Salon ve köşkün her tarafı pek güzel ve zarif döşeli ve boyalı. Yemekten sonra sayın bayan çekildi, İnönü ile bahçeye çıktık, ek yapıları ve atlarını gösterdi. 1250 liraya halis kan bir ingiliz atı almış 1.62 boyunda pek güzel. Biz de henüz ingiliz kanı atlar pek az. O vakit bizim on liramız bir ingiliz lirası kadardı.

Deniz Bakanı İhsan Bey geldi onunla şehre indiler, ben de Çankaya'ya döndüm. Yolda Fuat Bulca'ya rastladım, Başkâtip Tevfik Bey'i ziyâret ettim. Konya kız öğretmen okulundan evlatlığa kabulünü rica eden S. hanımın gelmiş olduğunu ve kendisinin de bugünlerde Sofya elçisi olmak ihtimali bulunduğunu fakat Atatürk'ün bırakmak istemiyeceğini söyleyerek kendi yerine Albay Salih Omurtak'ı İnönü'ye tavsiye etmemi rica etti. Şehre inerek Hamdullah Suphi beyin ziyaretine gittim hasta imiş kart bıraktım Lise binasını gezdim tamir ediliyor. Çarşıyı dolaştım, eski sınıf arkadaşlarımdan emekli Selahaddin ve pepe Hamdi beyler mağaza açmışlar ticaret yapıyorlarmış.

Arsa ticaretinin de ileride çok kâr getireceğinden söz ettiler ne yazık ki bundan ders alamadım. Akşam köşke döndüm sofraya henüz oturmuşlar Atatürk Konya'dan yeni gelen S. hanımı sağına Afet hanımı da soluna almış, bana da yer gösterdi, küçük kızlarla Salih ve Mustafa beyler de oturuyorlardı.

Az sonra isminin Rasim Ferit olduğunu öğrendiğim şaşı gözlü bir doktor gelerek Atatürk'ün elini öptü ve işaret edilen yere oturdu konuşmağa başladı. Kendisi Mason imiş, sözleri de masonluk hikâyeleri. Atatürk bir zamanlar kendisini de mason yapmak istediklerini fakat kabul etmediğini söyledi. İstanbul'da mason üstadı azamı temyiz azasından Servet Bey isminde bir zatmış istifa ettirmiş.

Küçük kızların yemeklerini yedirdi yatmaya gönderdi, vakti ile verem olup giden Selma hanımın hikayesini anlattı. Gençlik aleminin tatlı hikâyeleri ile herkesi güldürüyor kendisi de neşeleniyordu. Rasim Ferit belediyede oy verirken kendisine fotoğrafını imzalattıran bir artisten bahsetti, otelde görüşürken ne olur beni cebine koy. Gazi'ye götür dediğini öyle bir tarzda anlattı ki Atatürk yarın akşam al gel misafirlerimiz eğlensinler demekten kendini alamadı. Eniştesi Mustafa Bey de o getiremez ben getiririm diyerek hizmet yarışına girişti gülüştüler. Bizlere izin verdiği vakit saat bir olmuştu.

28 Ekim 1925 Çarşamba...

Bu sabah Atatürk erken kalkarak çifliğe gitmiş öğleyin geldi. Yemekten sonra yatmaya gitti ben de B.M.M. ne gittim, bazı mebus arkadaşlarla görüştüm. Ali Sait Paşa gelmiş, Cebeci'ye O'nun karargâhına ziyarete gittim silahlı kuvvetlerimize ait bazı görüşmeler arasında demiryolunun Karadeniz Ereğlisi'ne uzatılmasını istediğini fakat kimseye anlatamadığını üzüle üzüle anlattı. Askeri Sıhhiye Başkanı Emin Paşa ve yardımcısı Hüseyin Beyle görüştüm, bacanağım Mebus Şükrü (Yaşin) le buluşarak birlikte sinemaya gittik 16 cı Lui ve Fransız ihtilalini gösteren bir film

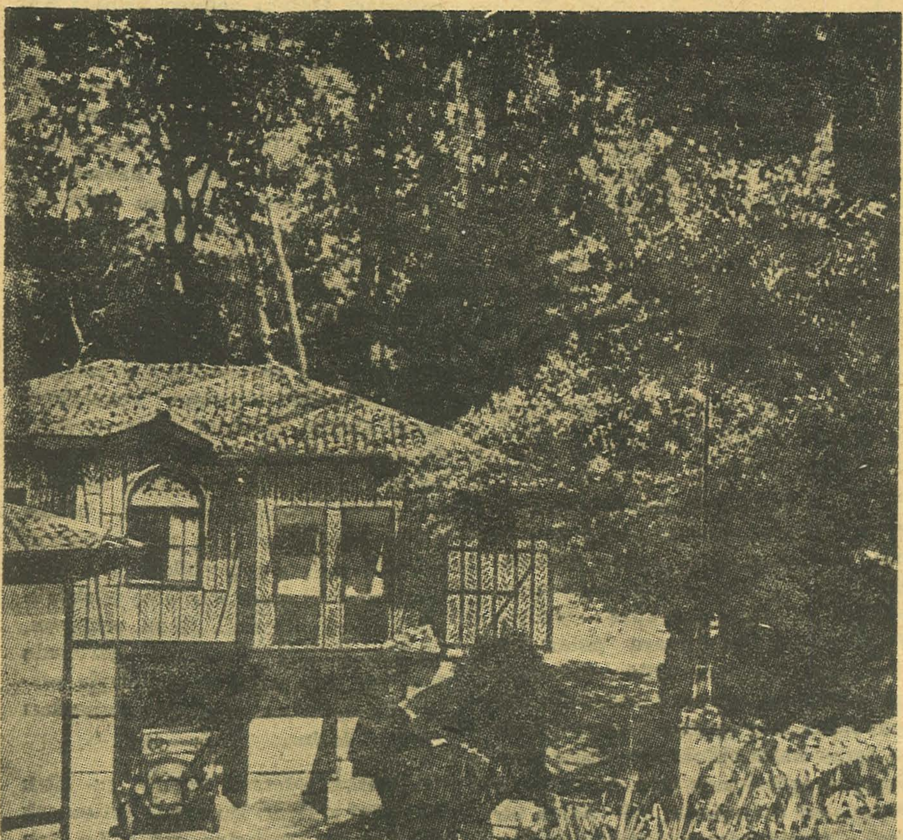

● *Çankaya Köşkü'nün o zamanlardaki hali. Fahrettin Altay Paşa burada geçirdiği 11 günlük misafirliğini anlatıyor ve bu 11 gün içerisinde rakı sofrasının kurulmadığı, eğlencesiz danssız tek gecenin geçmediği dikkati celbediyor.*

gördük, biz de inkılab devri yaşadığımız için hoşuma gitti. Akşam Çankaya'ya döndüğümde Atatürk'ü sofrada buldum. Karşısında İnönü oturuyordu. Kendi sağına da Konya Kız Öğretmen Mektebi müdiresi Saadet Hanım, solunda isminin Refet Süreyya olduğunu öğrendiğim bir bayan oturuyordu. İnönü'nün sağında Afet hanım, solunda S. hanım bulunuyor. Diğer misafirler Şükrü Kaya, Ruşen Eşref, Ali Cenani, Rasim Ferit ve Tevfik Beyler. Gazi konuşuyor sanattan bahsediyor, herkes dinliyor. Bir ara kalktı müziğe vals çaldırdı Refet Süreyya Hanım'ı dansa kaldırdı. Bu dün akşam bahsi geçen artistmiş. Danstan sonra biraz oturulup içildi, artist bayan bir paravananın arkasında soyundu çıplak denecek bir halde ortaya çıktı açık sarı ince ipekli bir mayo ve tül bir gömlekle serpanten danslar hindistan oyunları yaptı. Almanya da 9 sene bulunmuş bu marifetleri öğrenmiş. 30 yaşlarında dolgunca etli, bacaklarındaki mor mor lekeler morfinman olmak ihtimalini gösteriyor. Yemek neşeli geçiyor, içiliyor, konuşuluyor, alkışlar yapılıyor, arada bir hepbirden dansediliyor. Atatürk Afet Hanımla da dans etti. Bu zarif genç pembe ipekli dekolte tuvaleti ve güzel endamı ile göze çarpıyordu. Atatürk bu gece pek neşeli, kimseye laf vermiyor hep kendisi anlatıyor bazan sazendelerle beraber şarkı söylüyor ve onları kendisi sürüklüyordu. Şarkı söylerken bile hanendelerin kendisine takaddüm etmesine meydan vermiyor. Rumeli havalarından pek hoşlanıyor «şahane gözler» türküsü tekrar tekrar söyleniyor, bununla beraber bu eğlenceler arasında kendi kibarlığından, vekarından birşey kaybetmiyor, arada bir misafirlerimin neşesi benim de neşemdir diyor. Bir ara eskiden yazdığı bir hatıra defterini getirtti. 1918 de Karlsbat'ta Fransızca yazmış? Bundan birkaç sayfayı Ruşen Eşref'e okuttu. türkçeye çevirtti. Bir şatoda güzel bir dansözle nasıl görüştüğünü onunla çeşitli danslarını açık açık yazmış. Ruşen de uzun boyu gibi yüksek sesi ile bunları ballandıra ballandıra şairane bir eda ile okudu. İlk gördüğüm bu genç ve güçlü şairden pek hoşlandım.

İnönü az içiyor, kendisini güzel idare ediyor, Atatürk bir ara çıplak dansözle dansetmesini İnönü'ye teklif etti. O kendisine mahsus bir incelikle işi geçiştirdi. Misafirlerden birisi kadının o incecik parçaları da üzerinden atmasına emir vermesini rica etti. Atatürk «Olmaz öyle şey herşeyin bir hududu var» dedi.

(Devamı var)

• FİLDİŞİ KULEDEN

Cemil Meriç

Kaypak bir mefhum

Ortadoğu

Bütün rüyaların kanatlandığı ülke, bütün rüyaların ve bütün kâbusların... Müphemin ve meçhulün vatanı... Kin, öfke, hayal kırıklığı ve sonsuz ümidler: Doğu, duyguların aksettiği perde.

Kâh yakın, kâh uzak.. Bazan Afrika, bazan Okyanusya, bazan İspanya veya Rusya..

Arzı iki bloka bölen ilk topluluk: Roma.. Kendi dünyasını hudutları belirsiz bir Asya'dan ayırmak istemiş. Sonra, gururun, bağnazlığın veya bilgisizliğin kıt'alar arasına diktiği bu hayalet - duvar, Batı'nın çıkarlarına göre yer değiştirmiş boyuna... Haritanın bir sağına, bir soluna, bir yukarısına, bir aşağısına itilmiş... Yuvarlak bir dünyada ne mânâsı var bu kelimenin?

Avrupa, kâinatın merkezi saymış kendini ve abeslerini Asya ile Afrika'ya da kabul ettirmiş. Parsellere ayrılmış meçhul: Ortadoğu, Yakındoğu, Uzakdoğu...

Bu nevzuhur kelimeler, dilimizi geç fethetmiş. Cevdet Paşa, Doğu - Batı kutuplaşmasından habersiz. Ziya Paşa için de dünya, ikiye ayrılmış küfür diyarı ile mülk-ü İslâm.

● KAMUSLAR NE DİYOR?

Ortadoğu, parsellere ayrılan meçhulün bize tahsis edilen bölgesi. Kaypak bir mefhum, ortanın solu gibi.

Ne zaman doğmuş, niçin doğmuş, hudutları ne? Rivâyetler muhtelif. Batı'nın en ciddi ansiklopedisi (Britannica, 1970 baskısı), şöyle yazıyor:

«Bugünkü mânâda, Akdeniz'in doğu ucundaki ülkeleri belirtmek için II. Dünya savaşından beri kullanılmaktadır: Türkiye, Yunanistan, İran; daha sonra da Kuzey Afrika'nın büyük bir kısmı. Eskiden bu bölgenin merkezî kısmına -ilk modern coğrafyacılar tarafından- YAKINDOĞU ismi verilmişti. Avrupa'lı olan coğrafyacılar, kolaylık olsun diye Doğu'yu Avrupa'ya olan yakınlık veya uzaklığına göre üç bölgeye ayırmışlardı: Yakındoğu, Ortadoğu, Uzakdoğu. Kendini dünyanın merkezi sayan bir görüş belirtmesine rağmen faydaları olan bir adlandırışdı bu. Ortadoğu, Dicle ve Fırat vâdilerinde yahut İran'ın batı sınırlarında başlıyor, Burma ve Seylan'a kadar uzanıyordu. Uzakdoğu tâbiri -daha sonra Güney Asya adı verilen bölgenin büyük bir kısmını kucaklamakla beraber- önceleri Çin ve Japonya hakkında kullanılıyordu.»

Britannica'nın iddiasına göre, Ortadoğu'nun bugünkü kullanılışı «II. Dünya savaşını beklemek üzere Mısır'da bulundurulan İngiliz askeri birliklerine «Ortadoğu» isminin verilmesiyle başlar. «Savaş sırasında, bu yeni ve hatalı mânâ umûmileşir! Savaştan sonra da aynı kullanılış devam eder. Gerek Amerikan, gerek İngiliz coğrafya cemiyetleri, şiddetle karşı çıkarlar, ama kelimenin yeni mânâsı kendini herkese kabul ettirir. Ortadoğu'yu bir bütün olarak göz önüne getirmek güç. Bütün, tecânüs belirtir. Oysa Ortadoğu mefhumu, potansiyel bütünlüğe Avrupa veya lâtin Amerika gibi benzer mefhumlardan daha az sahip. Sun'î bir mefhum bu; bölgede belli bir siyaset tatbikine karar veren devletler tarafından uydurulmuş.

Ortadoğu, II. Dünya savaşında şu devletlerden ibâretti: Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs, Suriye, Lübnan, Irak, İran, Filistin (şimdiki İsrail), Ürdün, Birleşik Arap Cumhuriyeti (Mısır), Sudan, Libya, ve doğrudan doğruya Arabistan'ın çeşitli devletleri: Suudi Arabistan, Küveyt, Yemen, Muskat, Umman, Bahreyn vs. Daha sonraki hâdiseler, bu târife giren ülkelerin sayısını arttırır. Eskiden Fransa'ya bağlı olan Tunus, Cezayir, Fas gibi bazı Arap ülkeleri, his ve siyâset bakımından diğer Arap devletleriyle yakın münasebet kurmuşlardır. Devlet adamları, -coğrafî, kültürel ve dinî- âmiller yüzünden, Afganistan ve Pakistan'ı da Ortadoğu ile birlikte düşünmek zorunda kalırlar.

Yunanistan'ın Ortadoğu tarifine ithali, ilk bakışta münâsebetsiz görünebilir. Ama unutulmasın ki, Orta Şark mes'elesi -modern şekliyle- ilk defa olarak, Yunanlılar istiklâllerini elde etmek için Osmanlı İmparatorluğu'na karşı ayaklandıkları zaman (1821) ortaya çıkar. Eskiden Türkiye - Yunanistan'la Akdeniz'in batı ucunda bulunan ve ahalisi geniş ölçüde Arapça konuşan ülkelere Levan deniyordu. Gerçi Yunanistan uzun zamandan beri istiklâline kavuşmuş bulunuyor ama, coğrafi vesâir âmiller bu ülkeyi halâ Ortadoğu'nun kaderine ortak etmektedir.

Ortadoğu, kendisine bu adı veren Batı devletleri için, gerçek bir stratejik zaruretler zinciri idi: bazı devlet ve ülkelerle sıkı bir münasebet gerektiren bir zincir. Binnetice, siyasi, kültürel ve iktisadî meseleleri de içine alan ve geniş bir sahayı ilgilendiren askeri anlaşmalar yapıldı. Merkez hep aynı kaldı; mûhid zaman zaman değişti. Filhakika, merkezde gerçek bir tecânüs unsuru mevcuttu, ve halâ da mevcuttur. Nitekim, bütün Arap dünyasını dikkate almadan İsrail'le de ciddi bir münasebet kurulamaz. Ortadoğu petrolünün Arabistan veya İran'da oluşu da aynı ölçüde mühim. Bu bölge, Asya, Avrupa, Afrika gibi üç kıt'a arasında bir köprü teşkil ettiği için, eski çağlardan beri fatihlerin alâkasını çekmiştir.

Modern silâhlardaki büyük inkişaf, dünya stratejisindeki esaslı değişiklik, Ortadoğu'nun bu sâhadaki ehemmiyetini azaltmıştır; ama dünyadaki siyasî değerinden hiçbir şey kaybetmemiştir Ortadoğu. Gerçekten de, siyasî strateji bakımından, komünist dünyanın batısıyla Afrika kıtası arasında bulunduğu ve Akdeniz'in güney sahillerine hakim olduğu için, büyük ehemmiyetini halâ korumaktadır. Ortadoğu tabiri sun'î ve yabancı bir tâbir; ne var ki, sık sık bu mefhumun esas unsurunu belirtmek için kullanılan Arap dünyası tabiri taalluk ettiği milletlerin hayatlarını, çıkarlarını ve duygularını yakından alâkadar eden bir gerçeği ifade eder. Arap devletlerinden biriyle veya birkaçıyla münasebeti olan hükümetler bu noktayı unutmamalıdır. Hiçbir hükümet bunlarla diğer Arap devletleri arasındaki münasebeti dikkate almadan, Irak, Ürdün, Mısır veya Cezayir'le yakın bir münasebet kuramaz.»

Son Larousse lügati, Yunanistan'ı almıyor Ortadoğu'ya, Arap devletleri üzerinde de fazla durmuyor. Verdiği tarif şu: Doğu Akdeniz kıyısındaki devletlerle (Türkiye, Suriye, Mısır, İsrail, Lübnan), Arabistan, Irak ve İran'ı içine alan bütüne verilen ad. Bu ad bazan Libya, Sudan, hatta Pakistan ve Hindistan gibi Uzakdoğu'dan önceki bölgeleri de kucaklar. Kelime çoğunlukla Yakındoğu adıyla belirtilen bütünün bir kısmını ifade eder.» Yakındoğu'yu da şöyle ifâde ediyor Larousse: «Akdeniz Doğu kıyısındaki devletlerle (Suriye, Mısır, Lübnan, İsrail), Ürdün'ün meydana getirdiği bütüne verilen ad. (Bazı yazarlar Yakındoğu'ya Türkiye, Balkan devletleri ve Karadeniz kıyısındaki ülkeleri de sokarlar)».

Belli ki, Ortadoğu Fransa'yı eskisi kadar ilgilendirmiyor. Larousse izahlarında oldukça cimri.

ALMANYA İNTİBALARIM

Yıllar süren badireden sonra Frankfurt'da düşünüyorum:

NEREDEN NEREYE!..

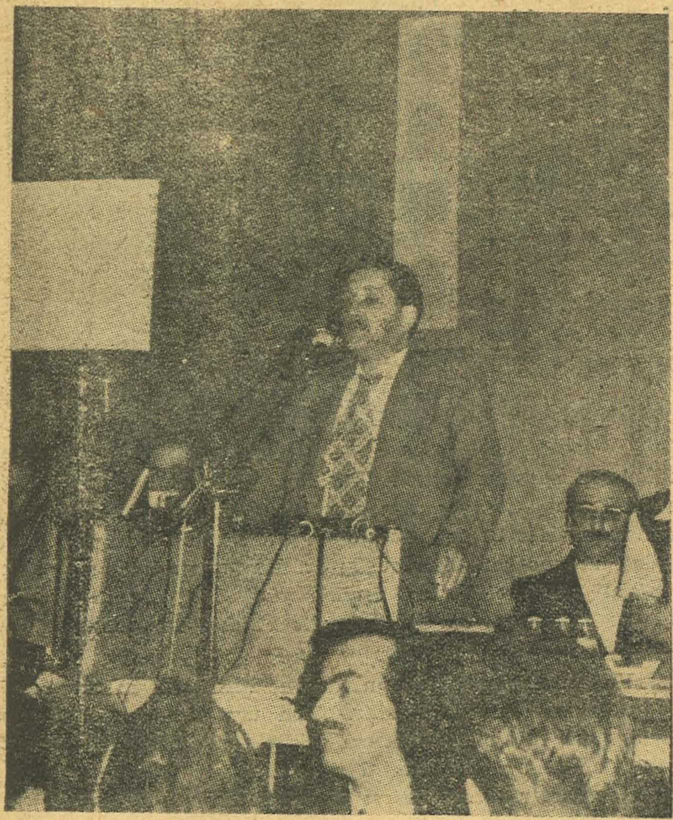

● *Başyazarımız Kadir Mısıroğlu Almanya'daki konferanslarından bir başkasında...*

Beni mahkûm edenlerin arzuları galip gelseydi hâlâ hapiste olmam gerekirdi. Kulların dedikleri ve arzuları değil, dâimâ Hakk'ın irâdesi hükmünü yürütüyor. Bunu bir kere daha kavrayarak Allah'a şükrettim.

13

İslâm'ı bilmeyenlerin bir takım temelsiz kuruntularla müslümanlar arasında fiilen ve tabiaten mânevi bir teşkilât kurulduğunu derketmiyerek onları -bugünkü solcular gibi- zoraki ve masnû' bir teşkilât kadrosu içinde zannetmeleri, benim gibi kimbilir nice müslümanlara ne ölçüde pahalıya mâl olmuştur.

Her ne hâl ise, önceden tahmin eylediğim gibi bana yurt dışına çıkmam için pasaport verilmiyordu. Tuhafı şuydu ki, 1974 afvı yüklendiğim yedi sene mahkûmiyet, beş sene amme haklarından men ve yirmi ay müddetle nezâret-i umûmiye altında geçecek sürgün cezalarını külliyen kaldırıyordu da bir polis tedbirinden ibaret olan **«yurt dışına çıkma yasağı»** nı kaldıramıyordu. Bunun için birkaç defa, talebelikten arkadaşım olan Dahiliye Vekili'ne kadar işi aksettirmiş bulunduğumu ve altı aydan ziyâde uğraştığımı söylersem mübalâğa ettiğime hükmetmeyiniz. Aramızda son zamanlarda kırgınlığa bâdi olan bir takım hâdiseler geçtiği için hakkında birşey söylemek istemediğim bu eski arkadaşım, zamanın Dahiliye Vekili afvın cezayı kaldırabileceğini, fakat polis tedbirinin kendilerine has bir şey olduğunu, afvın buna karışmıyacağını söylüyor ve işi savsaklıyordu. Nihâyet, kendisinin yurt dışına bir yere gitmesi üzerine, ona vekâlet eden o zamanın Adâlet Bakanı Şevket Kazan Bey'in himmet ve gayretiyle bu yasağın bir günde kaldırılmasıyla rahat bir nefes aldım. Yirmibeş yıllık arkadaşım bu işi savsakalarken, hapisten çıktıktan sonra tanıdığım bir anlayışlı mümin kardeşim işi bir günde halledivermişti. Demek ki; bu kadar kolaymış!.

Bu bâdireyi atlattıktan sonra pasaport almam doğrusu hiç de güç olmadı. Fakat bu arada, ben hapisdeyken büyük bir mali müzâyaka içine düşen müessesemin durumunu düzeltmek için öylesine canhıraş bir çalışmaya girişmiş ve dakik bir sûrette takibine mecbur olduğum işlere dalmıştım ki; bunlardan sıyrılarak derhâl Almanya'ya gidebilmek imkânını bulamadım.

Nihâyet SEBİL'imizin intişara başlaması üzerine aldığım tebrik ve takdir mektupları arasında, Almanya'dan gelenlerin büyük bir yekûn tutması bendeki oraya seyahat arzusunu yeniden uyandırdı. Esâsen gelen mektuplardan bir kısmı da dâvet mâhiyetinde idi. Birçok yazışma ve görüşmeden sonra nihâyet seyahat gününü tâyin mümkün oldu. İşlerimi ona göre ayarlıyarak belirlenen tarihi Almanya'daki dostlarıma yazdım. Orada kalabileceğim müddeti bildirdim. Onbeş gün müddetle zamanımı hizmetlerine tahsis edebileceğimi belirttim. Derhal bir gidiş dönüş bileti gönderdiler. Beraberinde bir de dolaşıp konferans vereceğim yerlerin tarihleri belirtilmiş listesi vardı.

Bu sûretle her şey mutabakata iktiran edince, 16 Nisan 1976 da Yeşilköy'den uçağa bindim. İşte altı yıl sonra tekrar Avrupa'ya gidiyordum. Beni Frankfurt'da karşılıyacağı bildirilen arkadaşlar, daha önce tanıdığım kimseler değildi.

(Devamı var)

● TESBİT

Sadık Özarslan

Evvelâ hayâ ve yine hayâ...

Kendilerinden geçenler, hayâ ve edeb duygularından da vazgeçmişler. Artık utanmıyorlar. Sıkılmıyorlar artık. Tehlikeli alâkaların adı «arkadaşlık» oldu. Edebsizliğin adı günümüzde arkadaşlık! Edeb yâhû!

Hayâsızlık dizboyu... Herkes bundan şikâyetçi. Geçilmiyor meydanlardan. Öyle bir gençlik, öyle bir kuşak türemiş ki... bu **«kuşağa»** Garblı **«şık nesil»** diyor... İsmâil Hâmî ile Mehmed Âkif de **«zübbe nesil»** diyorlar. İyileri yok mu? Elbet var... Lâkin ötekiler de var. **«Mehmed Âkif: «Bu zübbeler acaba hangi cinsin efrâdı?»** diye soruyor. Elbet biz de soruyoruz. Ve yine cevâbını biz veriyoruz: **«Bunlar bizim çocuklarımız, bizim gençlerimiz!»** Amma ne olmuşsa olmuş ve bu duruma gelinmiş. Bir dönüş var... Bir uyanış ve ayağa kalkış mevcûd. Bütün bu uyanışlara rağmen gaflette devam edenler de eksik değil.

Kendilerinden geçenler, hayâ ve edeb duygularından da vazgeçmişler. Artık utanmıyorlar. Sıkılmıyorlar artık... **«Muz soyar gibi»** kadın-kız soyuyorlar. Birbirleriyle tehlikeli alâkalar kuruyorlar da bunun adına **«arkadaşlık»** diyorlar. Edebsizliğin adı günümüzde arkadaşlık... Anlayış bu olunca kız gayet rahatça evine bir oğlan getirebilir ve oğlan da gayet tabiî baba ve anasının yanına beğendiği kızlardan birini götürebilir... Çünkü adı **«arkadaşlık»** olmuş bir kerre! Bu hükmü, gafletin verdiği bu hükmü, yine gaflet nasıl değiştirebilir? Üstelik öyle ana ve babalar çıkabilir ki; bu tehlikeli alâkalardan şeref duyar, gurur duyar... oğlunun veya kızının sırtını okşar. Nitekim kızını giydirip kuşandırarak sokağa salıverenleri duymuyor değiliz. Çağdaşlık bu, modern **«yaşantı»** bu. Sakın karşı gelmeyin; çağdaşlık sizi çarpar ha!...

Evet, edebsizlik diz boyu... Ve şikâyetçiyiz bütün bu ters gidişâttan. **«Hayâ sıyrılmış inmiş, öyle yüzsüzlük ki her yerde. -Ne çirkin yüzler örtermiş meğer bin incecik perde.»** diye haykırıyor ve hayıflanıyoruz. Büyük belli değil, küçük belli değil günümüzde... Üç yaşındaki bacaksız, gerektiğinde karşına dikiliyor ve: **«Sen bana karışamazsın!»** diyebiliyor. Onsekizini doldurmuş bir genç; babasını ve anasını bile tanımıyor: **«Tamam... Ben âkil ve bâliğ oldum... Geçti senin kafa yapın... Kafanın içindeki düşünceler artık müzelik oldu.»** diyebiliyor ve hatta onları paylıyor. Babasını tanımayana diğer yaşlılar ne yapsın? Her kes dertli... Baba, dizini dövüyor; ana ise ağlıyor. Ya çocuklar? Onlar da dem bu demdir, diyerek eğlenip oyalanıyor, sallanıp yuvarlanıyor. Cemiyet kan ağlıyor.

Edeb yahû!... Herkes evlâdına iyi bir tahsîl yaptırmalı ve fakat daha evvel: **«Bırak tahsilî evlâdım, sen ilkin bir hayâ öğren!...»** diyebilme hakkını kazanmalıdır. Evvelâ hayâ dostlar!.. Zira hayâ îmandan bir şûbedir.

● TUĞRA

MUSTAFA YAZGAN

İslâmlaşmak

Olmak veya ölmek bu katı fakat doğru hükme bağlıdır. Bütün insanlığın bir yığın beşeri doktrin, nazariye, tez ve tekliflerle gerçekten katılıklara itildiği günümüzde biz, zahiren katı gibi görünen fakat mutlak doğru, iyi ve güzel olan bir hükmü ifâde etmekten çekinmeyeceğiz. Eğer samimi müslümanlar isek, bütün kâinatı evvelâ kendi iç dünyamızdan başlamak üzere fikir ve aksiyonda İslâmlaştırmak borcu altında olduğumuzu düşünmeliyiz.

Bir çöplükte mi, yoksa güllük gülistanlık bir iklimde mi yaşadığımıza karar vermek mecburiyetindeyiz. Etrafınızdaki zâhiri teknolojik imkân ve fırsatlar ve madde plânındaki aldatıcı telkinler ile fizik dünyamızdaki gelip geçici rahatlıklara bakmayın. Bugün biz, metafizik dünyanın hükmü ile korkunç bir «Cahiliyye çağı» yaşıyoruz. Gittikçe pörsüyen taklidi imânımızdan tutun da ağzımızdan çıkan vasıfsız sözlerin içine kadar hülûl etmiş «Şirk, küfür, şüphe ve tereddüt» lere kadar binbir eksiklikten kurtulmadıkça bize saadet haram olacaktır. Bir çöplükte yaşamaya mecbur tutulduğumuzun idrakine kavuşmak, fikir, düşünce ve aksiyonda İslâmlaşmağa doğru belki ilk adımı teşkil edecektir. Hâlimizi korkmadan itiraf etmekten büyük fazilet olabilir mi? Nefsimizin dâvâsını gütmüyor isek, onun hata, kusur ve günah balçığı içindeki çırpınışlarını, önce bizzat kendimizin ortaya koymamız gerekmez mi? Nefsimiz bu «Câhiliyye davranışları» nı bize meşru göstermek istidadındadır. O'na muhalefet edelim. Üstümüzdeki «Cahiliyye pislikleri» ni temizlemenin ilk hamlesi Allah'a olan imânımızı yeniden gözden geçirip, tashih etmemizle başlar. Allah'a, O'nun bizden istediği ölçülerde, derecelerde ve kesafette inanıyor muyuz? Bütün ferdî ve içtimâî zaaf bu ana noktadan başlıyor. Olmak veya ölmek hâlimiz bu noktada şekilleniyor. Allah'a inancımızı (nefs hakemliğine baş vurmadan, ruh'un huzurunda) tasdik ve tesbit ettikse, O'nun müstesnâ elçilerine ve son kurtarıcı Resûlullah'a olan imân ve bağlılığımızı ele almalıyız. Bunu İslâmın metafizik dünyalar ve hakikatlara olan inancımız takip etmelidir.

Bu inanç imtihanında kazanırsak, ibâdetlerimizle ayakta tutmağa çalıştığımız ruhî ve ahlâkî değerlerimizin ebedî zaferi için yeni yeni imtihanlara atılmalıyız. Bu bir kültür mücahedesidir. Cihâdın, istisnasız (yani farz-ı ayn) bütün müslümanlara emredilmiş olması karşısında, bugün içinde bulunduğumuz uyuşukluğu mazur ve meşru gösterecek tek sebep bulabilecek miyiz? Ürperelim. Eriyelim. Korkalım. Bizi dünyada rezil edecek, âhiret hayatında ise dayanılmaz azab'a düşürecek bu felâketten ancak fikir, düşünce, imân, ibâdet ve aksiyonda yeniden İslâmlaşarak kurtulabiliriz.

● TÜRKÇESİ

AHMED SELÂMÎ

Yegâne hukuk

Cenâb-ı Vâcib'ül - Vücûd Hazretleri ins ü cinni şuur sâhibi yaratmışdır. Bu zişuur yaratdıklarını da Allâh'ın, doğum evveli, ölüm sonrası, metafizik, kâinât, zaman, mekân, ve sâir hususlarda sualleri ve ihtiyacları olucu bir kafa ve ruh sâhibi halkedip, öte yandan da bu suallerini cevabsız bırakması, insana ve cinne işgence; binnetice hikmetine de mugâyir bir fiil ve abes bir iş olurdu.. İşte noksan sıfatlardan tenzih etdiğimiz Bâri Teâlâ, kâinâtın ve zişuur olan ins ve cinnin de yaratıcısı olmakda bulunduğundan, zişuuru içine alacak nizâmı, nasıl olur da kâinâta (mâsivâ) ya âid nizamla ahenkdâr kılmaz!. Bu ahenk ya vardır veya yokdur. Yok ise, Bâri Teâlâ, birini ötekinden ayırmak muhâl olan iki nizâmı, tevhid akîdesini de haleldâr edecek şekilde yaratmış olur ki, bu, mümteni'dir. Zâtı ve sıfâtı noksanlıkdan münezzeh olanın, eserinde de noksanlık olamıyacağı zarûridir...

● O halde bir tek şık vardır, o da, insan eseri nizâmlar içinde, kâinatdaki nizamla âhenkdâr olanını düşünmek ne kadar muhal ise; ins ü cinnin yaratıcısının, bu zişuurları her noktasıyla ihâta etmek üzere vaz'etdiği nizâmının kâinatdaki nizamla âhenkdarlığı o kadar mutlak...

Allâh'ın zâtı dışında kalan ve O'nun yaratdığı varlık, (mâsivâ) (mükevvenât) (kâinat) lâfızlarıyla ifâde edilsin! Bu halde zâten insan ve cin, mükevvenâtın bir cüz'ü... Mâsivâya (kâinata) âid nizâm, kâinâtın cüzlerindeki nizamların hey'et-i mecmuası (yekûnu) demekdir. O halde ikinci deyişimizle netice şu olur; İnsan ve cinni kâinâtın cüz'ü kabûl etmemek ne kadar muhalse, yaratıcısı Allâh olan insan ve cin için Allâh'ın vaz'etdiği nizâmı, yaratıcısı gene aynı (Allah olan) kâinâtın nizâmıyle ahenkdâr kabûl etmemek, o kadar muhâl...

Neticelerin neticesini görelim: Allah'ın, insan ve cinne âid olarak vaz'etdiği nizâm (Kur'an Nizâmı), kainâtdaki nizamla âhenkdâr olan bir ve yegâne nizamdır...

Üzerinde taşıdığı milyarlarca hücreden bir tekinin hakîkatından geçdik, mâhiyyetine bile herşeyiyle vâkıf olamıyan ademoğlunun, acaba «düzen, nizam, rejim» vs. adı ile uydurduğu şeylerin hangisi kâinatdaki nizamla âhenkdâr olabilir?

Olamaz. Olması aklen muhaldir...

● Öyle ise Kur'ân üzerine müesses nizam, mutlak nizamdır; kâinat nizâmıyla âhenkdardır. Ve meselâ bu nizam, fezânın en ucundaki güneş sistemlerine âid nizamla ne kadar âhenkdar ise, mâzi ve istikbâlin her zaman ve mekânıyla da o kadar âhenkdardır...

Öyle ise mutlak nizâmın dışındaki bütün düzenler, mutlak değil, i'tibâridirler; kâinât nizâmıyla âhenkdışıdırlar. Ve mesela bu düzenler, fezânın en ucundaki güneş sistemlerine âid nizamlarla ne kadar ters işlerlerse, bu düzenlerin uydurucusu âdemoğullarının bir tek beyin hücresinin hakîkatı ile bile ahenkdâr değillerdir...

İşte (MUTLAK) NİZÂM, işte (İ'TİBÂRÎ) DÜZENLER...

● Mutlak olan bir bütünün her cüz'ü de, aklen zarûridir ki mutlak olur. Öyle ise, mutlak nizâmın imânî, ictimâî, iktisadî, siyâsî, idârî, mâlî, askerî, her türlü temel nizamları da mutlakdır...

İ'tibârî olan bir bütünün her cüz'ü de, aklen zarûridir ki i'tibârî olur. Öyle ise, i'tibârî nizamların «ilkesel», «ülküsel», siyâsî, iktisâdî ve ictimâî temel nizamları da i'tibârîdirler...

İşte apaçık görülüyor: Mutlak olan ile i'tibârî olan arasındaki açıklık, hiçbir iki i'tibârî arasnda görülemez... Bunun için bütün i'tibârîler bir yanda; mutlak, onların karşısında olarak öteki yandadır. İşte, kâinâtın Fahri o muhteşem hükmünü «küfr bir milletdir.» diye veriyor... Ve inkârcılığın ebedî cezâya müstahık oluşu, adaletin ta kendisi... Nâmütenâhiyi inkâr eden, nâmütenahi cezâ görürse adâlet olur. Cezâ, amel cinsinden olacakdır.

İşte en son noktada en ağır cürüm, mutlak karşısında i'tibârîye imân... Buna da ŞİRK deniyor...

Anayasaları, cezâ kânunları, meclis konuşmaları, riyâset mesajları, topyekûn kânunları ve yüzlerini çevirdikleri nizamları i'tibârıyla, insanları (mutlak) olanın mı, (i'tibârî) olanın mı yanında? Ve yalnızca «ben de müslümanım!» demek, tâğûta tapmayışın hakîkatını ortaya koyar mı?

«Dîn, İslâm, Şeriat, Ümmet ve Hilâfet» gibi mefhumlar, çocuk oyuncağı olmayıp, MUTLAK Nizâma âidiyyetin vâsıtalarıdırlar.

Müslüman yani şeriatçı olmak, Mutlak Nizamla âhenkdâr yaşamak...

Gayrinin zavallılığı önünde ise, ne desek bilmem ki?...

Güvenlik Konseyi hezimetinden sonra Lâheyde

● *Lâhey Adalet Divani denilen milletlerarası hakimlerin biraraya gelmesinden kurulan mahkemenin azaları toplu halde görülüyor.*

Kiralık prof'lar Atina'yı kurtaramadı

Ege ihtilâfı, Yunanistan'ın müracaatı üzerine evvelâ Birleşmiş Milletler Teşkilâtı'nda, daha sonra da Lâhey Adalet Divanı'nda ele alındı. BM teşkilâtı Güvenlik Konseyi, müzakeresiz aldığı kararla Türk - Yunan görüşmelerinin başlamasını istedi. Bu sırada Lâhey Adalet Divanı da çalışmaya başladı. Türkiye'nin temsilci göndermediği Divan'ın toplantılarında Yunan Hey'eti, kiralık profesörlerle birlikte yer aldı. Ne var ki, Batı ülkeleri Üniversitelerinden kiralanan profesörler de Atina'nın derdini dile getiremedi. Aksine, kötü bir talep konuşmasından sonra, Lâhey Adalet Divanı bir karar vermek üzere toplantılarım bitirdi. Divan'ın kararı önümüzdeki günlerde belli olacak. Ancak, Türkiye, Divan'ın kararı belli olmadan çok evvel yaptığı açıklama ile, alınacak kararın kendisini alâkadar etmeyeceğini duyurdu.

Diğer taraftan, Güvenlik Konseyi'nin aldığı karar istikametinde ikili müzakerelere ne zaman nerede başlanacağı belli olmadı. Gerçi, iki ülkenin Hariciye Vekilleri, Amerikada buluştular, konuştular ama, meselenin kökten ele alınacağı bir müzakere yeri, zamanı ve seviyesi tesbit edilmedi.

Demirel, «Biz her seviyeden müzakereye hazırız» derken, Karamanlis de «İhtilâf görüşmeler yoluyla halledilecektir» diyordu. Buna rağmen tarafların bu görüşmeleri ne zaman başlatacakları anlaşılamıyordu. Diplomatik müzakereler böyle seyrederken, Ege'deki MTA Sismik-i (Hora) gemisi vazifesinin bir safhasını daha ikmal ediyordu. Hora'nın çalışmaları «Ege adaları» sözü çıktığından beri ikinci plâna düşmüştü.

BU İŞTEN EN ÇOK ECEVİT TELÂŞLANDI

Son Kıbrıs harbinden bu tarafa ilk defa tansiyonu bu derece yükselen Türk - Yunan münasebetleri karşısında en çok telâşlanan şahıslardan birisi ana muhalefet partisi reisi Bülent Ecevit oldu. İstanbul'da bulunan bazı rumların da telâşlandıkları, ancak bunların telâşının Ecevit'inki gibi «oy» değil, «mal» telâşı olduğu belirtiliyordu. Ecevit'in telâşının «sandıksal» olduğunu ısrarla ileri süren siyâset havâlisinin mensupları, şöyle diyorlardı:

«Ecevit telâşlanmakta haklıdır. Çünki, her geçen gün biraz daha unutulmaya mahkûm ediliyor. Bir politikacı için unutulmak kadar korkunç akıbet düşünülemez. Politikacı, cehennemden dahi unutulmak kadar korkmaz. Ecevit'in de unutulmamak için çırpınması tabiidir. ABD'ndeki suikast hadisesi ile biraz vaziyeti düzeltmiş idi ama, şimdilerde manzara yine iç açıcı değildir. Hora'ya denize açılırken söyledikleri, Ege adaları hakkında ağzından çıkanlar Ecevit'i ayrca zor mevkie düşürmüştür. Yok balıkcı teknesi, yok yunan çiçek gönderir, yok bizim hiçbiryerde gözümüz yok gibilerinden lâflar etmesi Ecevit'i yıpratmıştır.

«KIBRIS TÜRKLERİ
istiklal
İLÂN ETMELİDİR»

Ege'de ihtilâf büyürken, Millî Selâmet Partisi Umumî İdare Hey'eti bir toplantı yaptı ve bir beyanname neşretti. Buna göre MSP. hiç vakit kaybedilmeksizin en geç 29 Ekim tarihine kadar Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin «İstiklâlini ilân etmesini» istiyordu. Beyannamede ayrıca «Anadolumuzun bir uzantısı durumunda bulunan 12 ada üzerinde tahkimatların mevcudiyeti anlaşmalara aykırıdır ve bu tahkimatların derhal sökülmesi şarttır» deniliyordu.

Haber bilhassa Kıbrıs'da memnuniyet uyandırmıştı. Ayrıca rumlar arasında bir telaş başlamıştı. Nitekim bir gazete vaziyeti «panik» olarak vasıflandırıyor ve şunları yazıyordu:

«Rumlar arasında başgösteren panik, demeç muhtevasının BM'ye kadar götürülmesini isteyen gayri resmi tekliflere yol açmıştır. Maraş da iskan edildiği taktirde Türklerden toprak tavizi almanın asla mümkün olamayacağını öne sürerek büyük devletlerin ve Waldheim'in duruma derhal el koymasının sağlanması gerektiğini yazmaktadırlar.»

MSP temennisinin akabinde Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş da Lefkoşe'de yaptığı konuşmada önlerinde istiklâl ilânından başka çıkar yol olmadığını son Bloksuzlar Toplantısındaki Makarios'un vaziyetinin bunu icabettirdiğini söylüyordu.

Papaz Makarios ise, Bloksuzlar toplantısından sonra Atina'ya gitmiş ve oradan ayrılırken verdiği beyanatta, Türkiye'nin bu defa Ege'de «çılgınlık» yapacağını iddia etmiş ve Yunan Başbakanı Karamanlis ile ortaklaşa, Türk tehlikesine karş tedbir aldıklarını belirtmişti. Papazla Karamanlis'in «ortak tedbir» den sözetmeleri, Kıbrıs'ta olduğu kadar Türkiyede de tebessümle karşılandı. Ancak, Atina'nın Kıbrıs'a peyderpey asker yığması da Ankara tarafından dikkatle takib ediliyordu.

azöz

● Türk - İş reisi Halil Tunç'un 600 bin liralık kıdem tazminatını aldığını gazeteler açıklarken, aynı gün iki eşkiyanın bir bankayı soyarak sadece 97 bin lirayı torbaya koyup kaçabildikleri öğrenildi. Alâkalılar, soyguncuların profesyonel olmadıklarını, öyle olsaydı, 97 bin lira ile iktifa etmeyeceklerini söyledi.

● Sermaye çevreleri de, grev ve lokavt için «fon» kurmaya karar verdi. İstanbul'da yapılan işverenler toplantısından sonra TİSK reisi Halit Narin, ortak bir beyanname hazırladıklarını ve işverenlerin buna riayet etmeyi taahhüd ederek imzaladıklarını söyledi. İmzalanan taahhüde göre işverenler milyarı aşan bir fon kurdu.

● Merkez İstanbul'da olmak üzere Yurt Ajans kuruldu. Ajans'ın milli istikâmedde faaliyet göstereceği ifade edildi. Nitekim ilk haberlerini vermeye başlayan YA'nın en ziyade kullandığı lisan beğenildi. Sebil, YA'nın muvaffak olmasını temenni eder.

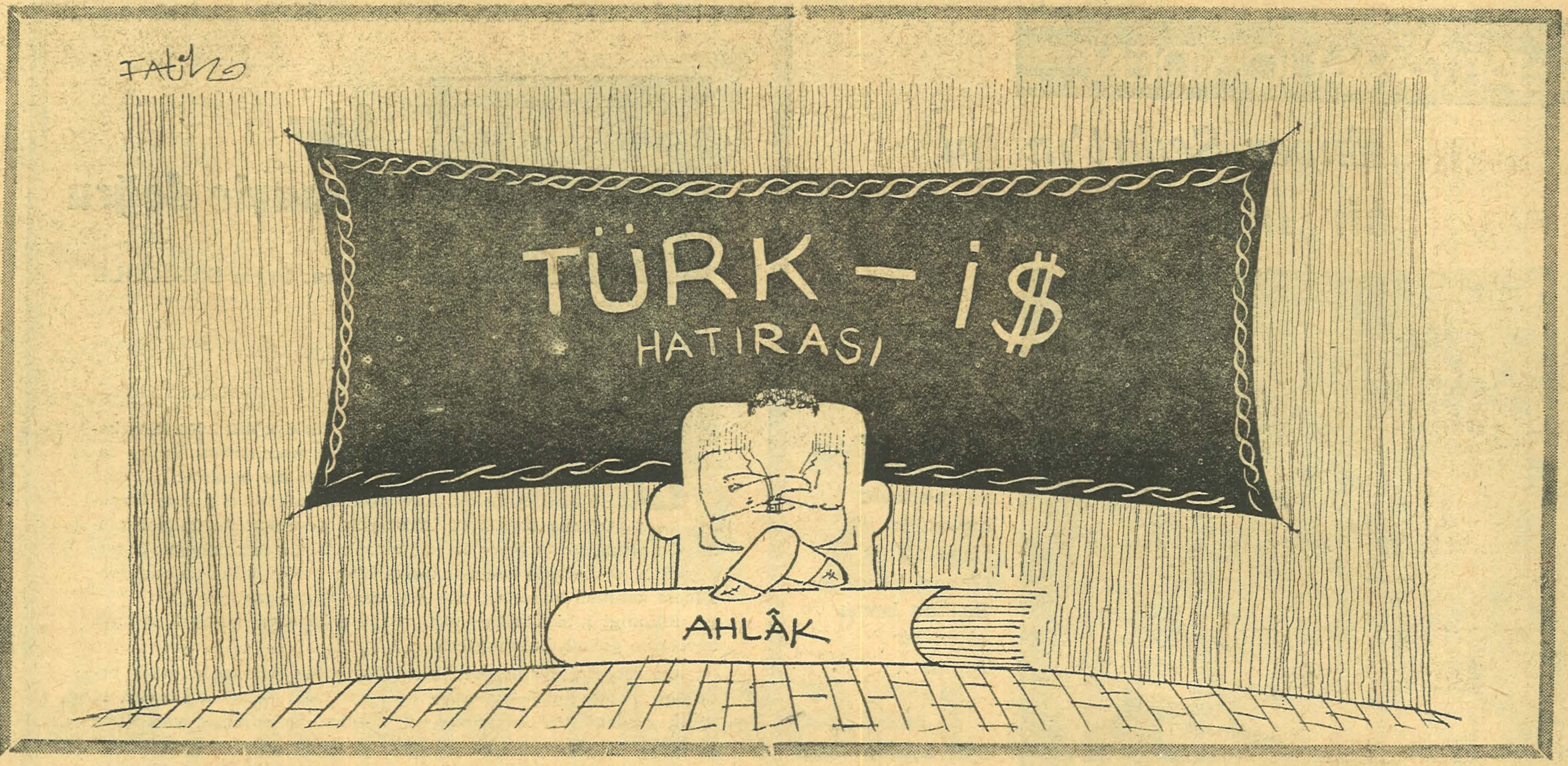

Amerika'da seçim mücadelesi kızıştı:

Fil'le Eşek boğuşuyor!

ABD'de seçim mücadelesi 6 Eylül tarihi itibariyle kızışıyor. Diğer bir tabirle «Fil ile Eşek boğuşması» bundan sonra başlıyor. Demokrat ve Cumhuriyetçi adaylar bütün güçleriyle Amerikan efkâr-ı umumiyesini kendi taraflarına çekmeye uğraşıyor. Bu arada Başkan namzetlerinin mütecanis bir cemiyet olmayan Amerika'da 72.5 azınlığa «şerbet dağıtma» yüzünden zaman zaman tenakuzlara düştükleri görülüyor.

Bu arada, Amerika'da mevcud iki siyasi partinin aslında birbirinden pek farklı görüş ve kanaatlere sahip olmadığı da biliniyor. Hattâ iki partinin en ince teferruatına kadar uzlaştıkları bir mevzu var ki, o da İsrail'e yardım; İsrail'in ortadoğu'da varlığının muhafazası! Cumhuriyetçi ve Demokrat adaylar bu mevzuun dışındaki dış siyasetle ilgili diğer mevzularda ufak tefek ayrılıklar gösteriyor. Her iki parti de NATO'nun kuvvetlendirilmesi, Taivan Çin'inin müdafaası, Sovyetlerle iyi geçinme mevzularında aynı kanaatte. Ayrıldıkları galiba tek husus Amerikan silâhlanma bütçesini birisinin (Demokratlar) kısmak istemesi, diğerinin ise (Cumhuriyetçiler) az bile bulması... Fakat yine her iki taraf da Amerika'nın nükleer silâh kuvvetinin artırılmasnı istiyor.

Bu kadar az görüş farklılığına hattâ ayniliğine rağmen Amerikan seçimlerinin hararetli geçtiği biliniyor. Bu seçimlerin de diğerleri kadar hararetli olacağında herkes hemfikir. Cumhuriyetçiler (FİL) ile Demokratlar (EŞEK) amblemini kullandıkları için bu seçimlere «Fil'le, eşek boğuşması» tabir ediliyor.

Seçimlerin Türkiye açısından değerlendirilmesi şimdiki Başkan Ford-un kazanması arzusunu öne çıkarıyor. Ford rakibi Carter'e nisbeten daha az yunâni görünüyor. Yani Ford, Türkiye için şerrin ehveni!.

Diğer taraftan Amerikan Generalleri, Kongreden Türkiye ile Ford'un yaptığı anlaşmayı tasdik etmesini istedi. Pentagon talep raporunda şöyle diyor:

«Bu ülkedeki üslerimiz, Sovyetler Birliği'nin uçak ve füze üslerindeki faaliyetleri izlememiz bakımından büyük bir önem taşımaktadır. Anlaşmanın sağlanmaması yüzünden çok önemli bir istihbarat merkezimiz işlemez hale gelmiştir. Şu anda, Rusya'dan Amerika'ya gelecek herhangi bir saldırıyı bilemeyecek durumdayız.»

HİSAR
MENSUCAT
Döşemelik ve Perdelik
Kadife
Sanayi ve Ticaret A.Ş.
İ.M.Ç. 5 Blok Nu: 5302
Unkapanı
Tel 26 75 89
22 12 32
İSTANBUL

Cennetmekân Yâdedildi

Cennetmekân Sultan Abdülhamid Han Sani'in tahd'a çıkışının 100. sene-i devriyesi vesilesiyle gazetemizin ilân ettiği «Abdülhamid Haftası» fevkalâde alâka topladı. Bilhassa İslâmcı gençliğin derhal harekete geçerek, Cennetmekân Sultan'ı yâd merasimleri hazırlaması O'nun tarihi şahsiyetinin yüceliğini dile getiren konferanslar hazırlaması halkın takdirini kazandı.

Sultan Abdülhamid Han'ın tahd'a çıkışının 100. sene-i devriyesi Ankara, İstanbul ve İzmir dışında diğer vilâyetlerimizde de çeşitli toplantılarla yâdedildi.

Bu arada yeni kurulan ve henüz faaliyete başlayan Yurt Ajans ilk bültenlerinden birisini gazetemizin neşriyatına ayırdı ve ilân ettiğimiz «Sultan Abdülhamid Haftası» nı abonesi olan gazetelere duyurdu.

HAFTANIN İÇİNDEN

Enver Sedat'ın ipi bir İngilizin elinde

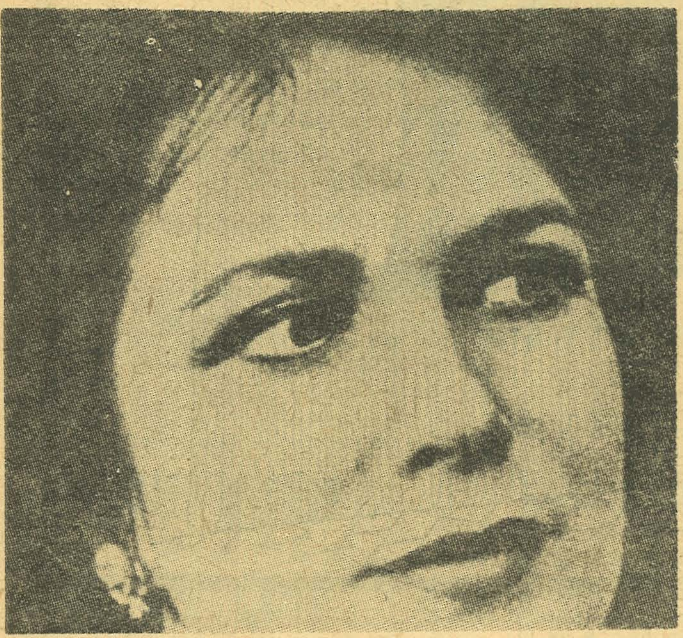

● *Mısır'ı ve ve Sedat'ı parmağında oynattığı ifade edilen Gehan Sedat Başkan karısı aslen bir İngiliz...*

MISIR'I ŞERİAT DÜŞMANI BİR KADIN İDARE EDİYOR

Mısır'da Enver Sedat'ın karısı Gehan'ın her geçen gün otoritesini artırdığı ve ülkede her mes'eleye parmağını soktuğu bildiriliyor. Gehan Sedat, «Donuk ama akıllıdır» dediği kocası Enver Sedat'ın «gölge başkanı» gibi hareket ediyor. Aslen bir İngiliz kızı olan Gehan Sedat'ın bilhassa İslâm düşmanı siyaseti ve müslümanları ezme gayretleri Mısır'da bu kadın aleyhine bir öfkenin gelişmesine sebep oluyor. Gehan Sedat ise, din düşmanı olmadığı iddiasında.. O'na göre Mısır, dine düşman değil ama şeriat'a düşmandır. Gehan, bu mevzuuda kanaatlerini şöyle ifade ediyor:

«Ben ve kocam aslında kat'iyen farklı düşünmüyoruz. Dine düşman değiliz. Fakat, modern Mısır laik düşünce ile ilerleyecektir. Birtakım yobazların şeriat isteklerine göz yumamayız.»

Bugün Mısır'ı parmağında oynatan İngiliz kadın olarak tanınan Gehan Sedat'ın son Amerika ile yakınlaşma siyasetini kocası ile birlikte hazırladığı belirtiliyor.

Bu arada müslümanları tepeleme gayretlerine devam eden Mısır hükümeti bilindiği gibi geçtiğimiz ay üniversite'de bir operasyon yapmış ve «Gizli teşkilât kurmakla» itham ederek müslüman gençleri tevkif etmişti.

Mısır'ın yolunda giden Sudan'da ise Cafer Nümeyri istibdadı iki ayda toplam 1500 kişiyi «darbe» iddiası ile kat'letdi.

ARTIK REKLÂMA LÜZUM GÖRMÜYORUZ

Bu ilân bir hatırlatmadır

Milliyetci Mukaddesatcı

1977 FAZİLET TAKVİMİ

ÇIKTI

Türkiye'de perakende satış fiatı 15 TL. dır. Yüz adetten fazla toptan satışlar için peşin ödemede % 45 tenzilât yapılır.

FAZİLET NEŞRİYAT VE MAT A.Ş.
P.K. 175 İstanbul Tel. 22 55 46

iktisad

Ağır Sanayie doğru

Yazan: Ergin BAKİOĞLU

Bundan önceki iki yazımızda Türkiye'nin 1960 lara kadar olan sanayileşme ile ilgili meselelerini ve bu sahada meydana gelen gelişmeleri ele almıştık.

Bu yazımızda da önce sanayileşmemizin geride bıraktığımız birinci ve ikinci plân devreleri ile üçüncü plânın üç yılına âid gelişmeleri ele almak, bilâhare sanâyimizin bugünkü meseleleri ile hazırlanmakta olan 4. Beş Yıllık plânda yeralması gereken hususları dile getirmek istiyoruz.

Bilindiği gibi Türkiye 1963 yılından itibaren plânlı kalkınma devresine girmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, birinci ve ikinci beş yıllık plânlarda yıllık ortalama yüzde 7 nisbetinde bir kalkınma hızı hedef alınmıştır. 10 yıllık gerçekleşme ise yüzde 6,9 la plân hedeflerine yaklaşmış olmaktadır.

Her iki plân döneminde de artış ortalamaları bakımından sanayi diğer sektörlere nazaran büyük artış göstermiştir. Nitekim geçtiğimiz 14 yıllık plânlı devrede sanâyide yıllık ortalama yüzde 10 civarında bir büyümeye şahid olunmuştur ki esasen plânlarda bu nisbetten daha büyük hedefler tespit edilmiştir.

Bilindiği gibi sanayi sektörü içinde madencilik, enerji ve imalât sanayi yer almaktadır. İmalât sanayiinin toplam sanayiin yüzde 93 ünü temsil ettiği düşünülürse, sanayi sahasında meydana gelen gelişmelerin bir bakıma, imalât sanayiindeki gelişmelere bağlanması gerektiği kolayca anlaşılır.

Birinci ve ikinci beş yıllık plân devrelerinde daha çok istihlâk ve ara malı istihsal eden sanayilerin gelişme gösterdiğini ve yatırım malları sanayiinin kurulmasının lüzumundan bahsedildiği halde bu sahada kafî bir gelişmenin sağlanamadığını görüyoruz.

Nitekim aşağıda, imalât sanayiine yapılan yatırımlarla, bu sanâyide meydana getirilen istihsâle âid vereceğimiz rakamlar bunu açıkça ortaya koyacaktır.

Birinci Beş yıllık plânda yüzde 28 olan istihlâk malı sanayii yatırımları II. plânda, yüzde 17 ye düşerken, ara malı sanayii yatırımları yüzde 58 den yüzde 68'e yükselmiştir. Buna mukabil yatırım malları sanayii yatırımlarının nisbeti ise her iki plân devresinde yüzde 14 olmuştur.

İstihsal açısından imalât sanayiine bakılacak olursa; istihlâk malları istihsali 1962 de yüzde 62.3 iken 1972 de yüzde 46.6 ya düşmüş, ara malı istihsali ise aynı devre zarfında yüzde 27.8 den yüzde 39.4'e çıkmıştır. Yatırım malları istihsalindeki değişme ise on yıl içinde yüzde 9.9 dan yüzde 14.0 çıkan bir gelişme olarak ortaya çıkmıştır.

Bu da göstermektedir ki, plânlı devrede istihlâk mallarının toplam imalât sanayii içindeki payı gittikçe azalmakta buna mukabil ara malı ve yatırım malı istihsalinde bir artış olmaktadır. Ancak yatırım malları sanayiindeki artışın beklenenin çok altında gelişme göstermesi Türkiye'de dengesiz bir sanayileşme olduğunun açık delilidir.

Gerçi Türkiye'de bugüne kadar gerçekleştirilen sınai projelerin ülkenin iktisadi menfaâtlerine yüzde yüz uygun olduğu da söylenemez.

Esasen kıt olan sermaye, işgücü ve zaman gibi âmillerin israfına sebep olan bu gibi projelerin tatbikine geçilmeden önce sıhhatlı bir şekilde incelenmesi gerekirdi. Ne var ki, siyasi menfaât hesaplarının ülke menfaâtlerinin üstünde tutulduğu böyle bir düzende tamamen millî menfaâtlere uygun projeleri beklemek de pek doğru olmamaktadır.

Bugüne kadar Türk sanayii devletten daima teşvik ve himaye görmüştür. Ancak belirli sanayi dallarında gösterilen aşırı himaye bazı çevrelerin lehine olmakla beraber, büyük müstehlik kitlesinin aleyhine işleyen bir mekanizmanın kurulmasına yol açmıştır.

Bu itibarla 4. Beş yıllık plânla birlikte sanayiin teşvik ve himayesiyle ilgili yeni bir siyasetin yani birkaç kişiyi zengin etmekten çok, topyekûn millet menfaâtleriyle uyumlu bir siyasetin belirlenmesi gerekmektedir.

Bundan başka 4. beş yıllık plânda sanayileşme stratejisiyle ilgili olarak, dikkate alınması gereken diğer hususlara gelince, herşeyden önce yeni sanayi straratejisi, katma değerde artış sağlayan, teknolojik gelişmeye imkân veren, tediye muvazenesini dengeye getiren, ve memleketin işsizlik meselesine çare bulan bir tarzda olmalıdır.

Altı Selçuk sultanının cenazesini çöpçüler alıp götürdüler

İNKILÂB MEZALİMİ
TÜRK MİLLETİNDEN GELECEĞİN TARİHÇİSİNE RAPORLAR
İ. Hakkı Konyalı

11

Helâ haline getirileni de vardı

AHIR YAPILAN TÜRBELER

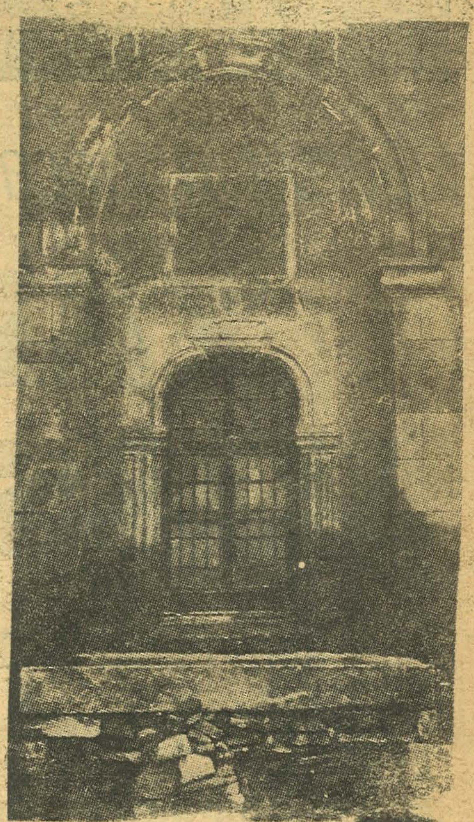

● *Sultan Alâaddin Türbesi: Konya'nın tarih hazinesi*

Anadolu'yu müslüman yapan Selçuklular'ın bütün türbeleri de abdesthâne hâline getirilmişti. Ahır yapılan Seyfeddin Karasungur'un türbesini ahırken gördüm. Birisi elinde kürekle hayvanların pisliğini cenazelik deliğinden cenazelerin üstüne atıyordu. Hayvanların sidikleri de buraya akıyordu. Kendileri de patlayası, çatlayası içlerini buraya boşaltıyorlardı. Burası hayvanlarla bu saptırılan kişilerin helâsı hâlinde idi.

Mevlânâ'nın babası âlimlerin sultanı Bahâeddin Muhammed Veled'in oğullarına medrese yaptırtan büyük Selçuk Veziri Gühertaş'ın Karaarslan tarafındaki türbesinin üst kısmı tamâmen yıkılmış, abdesthâne hâline gelmişti. İşte bu şahâmetli devirde Sultan İkinci Kılıçarslan'ın içinde altı hükümdarın ve birçok prens ve prensesin sandukaları bulunan türbesine de kara kilit asılmıştı. Türbe kedi, köpek, yarasa yuvası hâline gelmişti. Müzeler ve Kütüphâneler Umum Müdürü rahmetli hocam Ahmed Tevhid beyefendiden dinlediğim tüyler ürperten, yürekler parçalıyan bir davranışı buraya aynen nakledeceğim; Bunu yaşlı birçok Konyalılar da biliyorlar. Onlardan da dinledim.

O vakit Konya'da bulunan Fahrettin Paşa'da bir antika iştihası uyanmış O'na demişler ki:

«Selçuk hükümdarlarının parmaklarında yazılı hâtem (yüsük) bulunurmuş. Bunlar değerlendirilemiyecek kadar kıymetli olurmuş!» Paşa emrindekileri türbeye göndermiş, onlar cenazeleri çuvallara koyarak sırtlamışlar ve çıkarmışlar. Hâtem var mıydı, yok muydu! bilmiyoruz amma paşa bu fi'l-i mekruhu işledikten sonra cenazeleri yerlerine götürüp koydurmamış. Dedebahçesinin arkasındaki Taçveziri Türbesi'nin içine attırıvermiş. Üstâdım bana bunu şöylece anlatmaya devam etti:

«— Paşa bunları çıkartmış hâtem aratmış, sonra bunları buraya attırmıştır. Nâ'şlar diri denecek kadar taze idi. Etrafında köpekler toplanmıştı. Birisinin böğründeki süngü yarası bile belli idi. Kafası da teninden kopmamıştı. Bu (607 H. 1211 M.) yılında Alaşehir önünde Bizanslılarla savaşırken süngü ile şehid edilen altıncı Selçuk hükümdarı Birinci Keyhüsrev'in cesedi idi. Bâzı târihçiler onun başının gövdesinden koparıldığını yazarlar. Nâ'şı bu haberi yalanlıyordu. Ben bu tüyler ürperten manzarayı görünce Konya vâlisi İzzet Bey.e koştum; durumu anlattım.

«— Peki kaldırtalım!.» dedi.

İkinci gün türbeye yine gittim, cenazeler köpeklerin önünde idi. Vâliye üçüncü defa gittiğimde:

«— Kaldırttık beyefendi!» dedi. Sordum:

«— Nereye kaldırıldı?»

«— İstasyon caddesindeki Feridiye Karakol» komseri kaldırtmıştır!» dedi.

Karakola gittim, komseri buldum ve şu cevabı aldım:

«— Çöpçüler arabaya doldurmuşlar, bir yere götürüp gömmüşler!»

Cenâzelerin gömüldüğü yer bile bilinmiyordu. Altı hükümdarın nâ'şları böylece yok olup gitmişti.

Okuyucu Kürsüsü

Böyle yoğurt yenmez!.

Her yiğidin bir yoğurt yemesi vardır. Bu söze hak veriyorum ama, bana kalırsa İslâmcı neşriyatın -tabirimi mazur görünüz- herbirinin bir havadan çalmasını, yiğidin yoğurt yemesi şeklinde düşünmemiz mümkün müdür? Baksanıza solcular birbirleriyle nasıl yardımlaşıyorlar. Yani ortak çalışıyorlar. Mevzuu ortaya atıp hep birden onun üstüne yürüyorlar ve netice alıncaya kadar da peşini bırakmıyorlar. Halbuki bizim gazetelerimize, dergilerimize falan bir göz atın; hepsi ayrı ayrı meseleler icad edip, onunla iktifa ediyorlar. Söyler misiniz, lütfen: Bir meselenin değişik vecheleri yok mudur? Biriniz meselenin şu tarafını, diğeriniz bu tarafını izah etseniz, araştırsanız. Bir gazete tek başına bir meselenin bütün cephelerini elbette yazamaz. Zaten yazsa da sıkıcı olur. Öyleyse ne diye, İslâmcı geçinen neşriyatın mes'uliyet taşıyan zevatı böyle bir ortak mesai sarfetmezler. Zamanı geçmediyse eğer bir misal vereyim. Biriniz Filistin'den, biriniz Devlet Güvenlik Mahkemelerinden, bir başkanız ne bileyim işte bilmem neden bahsediyor. Bu nasıl işdir? Akıl sır ermez! Affedersiniz uzaktan konuşuyorum zehabına kapılmayınız. Dar bütçeme rağmen, şucu - bucu diye ayırım da yapmaksızın bütün İslâmcı yani «Hak Yol İslâm» diyebilen neşriyatı takip etmeye çalışıyorum. Bu kadarcık fikir beyan etmek de galiba benim hakkımdır. Yanlış diyorsam, söyleyin. Gördüğüm kadariyla müslümanlar bu vaziyetten yangındır. Haberiniz olsun.

Recep Tahiroğlu/KAHRAMANMARAŞ

Sebil'in «İçimizde Hora Tepenler» sayısını merakla aldım. İlk bakışta insanda kimmiş bunlar? sorusunu uyandırıyor, merak ettiriyor. İyi de, altına da ilâve edilmiş, «Faizci bankalar kafa tutuyor» diye. Böylece şifre çözülmüş oluyor. Zaten 3. sayfada haftanın mevzuu olarak işlenen de bu. Fakat bana bunu haftanın mevzuu ilân etmek, kapaktan duyurmak biraz tûhaf geldi. Şunun için ki; azizim bu memlekette hora tepenlerin faizci bankalar olduğunu yenlie mi keşfettik! Yenile keşfettiysek, halimiz yaman! Bu adamlar senelerden beri içimizde hora tepiyorlar. Sadece bugün değil ki... Tâ, Devlet-i Aliyye zamanından beri.. Bir Osmanlı Bankası nam banka o tarihten kalma değil midir? Ondan önce de yahudi sarraflar bankaların vazifesini görüyor, devleti milleti soyup soğana çeviriyordu. Bunların dümen suyuna giren birtakım batıcılar ise ağır aksak hile-i şerr'iyesine uydurup faizi mübah göstermeye çalıştılar. Önce devleti Avrupa karşısında faiz belâsının amansız yükü altına soktular, ardından da -bence en mühim âmildir- bu yolla yıktılar. Şimdilerde ise, faizci bankalar mevcud nizamın veya nizamsızlığın önde gelen müesseselerindendir. Yerlisi var, yabancısı var. Faiz soygununun bin türlüsü ve artık hiçbir perdelemeye ihtiyaç duyulmaksızın resmen yapılıyor. Bugünkü hayat pahalılığın, ünlü misali ile Silifke'de 5 kuruş olan domatesi büyük şehirde 5 lira yaptıran kap-kaç'ın meydana gelişinde faizin rolü bilinmiyor mu? Vurguncu sermaye ile faiz içiçe değil mi?. Dün de öyle değil miydi?.. Yeni mi keşfediyoruz bunları? Sebil'in tekrar bir vesile ile yazması faydadan ari değil amma, kapak yapılacak kadar da değildi doğrusu.

Fahri Yaman/ERZURUM

KIBRIS HAREKÂTININ PERDE ARKASI
Yesevizâde

11

Ecevit'in hocasının hüviyeti

YAHUDİ KİSSİNGER

● *Yahudi çocuğu olan Amerika Birleşik Devletleri'nin Hariciye Vekili ve CHP reisi Ecevit'in de hocalığını yapan Kissinger...*

Alman yahudisi ailenin çocuğu olan ABD Hariciye Vekili, hakikatde İsrail hesabına çalışan birisidir

● *Kissinger, yahudi tarafını ustalıkla gizlemesini bilen fakat, siyonist hedefler için Amerika'yı gayet maharetle kullanan birisi. Resimde Kissinger'i Kızıl Çin'de Mao ile birlikte görüyorsunuz. (Sebil - Arşiv)*

Heinz Albert Kissinger, 23 Mayıs 1923'de Almanya'da Bavyera'nın Fürth Şehri-nde bir yahudi âilenin çocuğu olarak dünyaya geliyor. Babası Lauis Kissinger, bir kız lisesinde muallimdir.

Hitler'in iktidara gelmesinden sonra babasının işine son veriliyor. Ve kendisi de, okuduğu mektepden alınarak, bir yahûdi müessesesinde tahsiline devam etmiye mecbur tutuluyor.

1938'de, 15 yaşındayken âilesiyle beraber Londra üzerinden New York'a hicret ediyorlar.

İkinci Cihan Harbi'nde Amerikan Ordusunda ikinci sınıf piyade eri olarak yenilmiş ve işgâl edilmiş Nazi Almanyasına gönderiliyor. Burada, halen Pentagon'da yüksek mevki sahibi yahûdi yüzbaşı Dr. Fritz Kraamer kendisine yardım ediyor ve Avrupa'da Amerikan İstihbârat Servisi Mektebi'nde tedrisat başlayınca Kissinger'i de yanına alıp ona eski Nazileri arama ve takibatta bulunma yollarını öğretiyor. Kissinger bu işte büyük muvaffakiyet gösteriyor.

1949'da yahudi bir kızla - Ann Fleischer - evleniyor. Ondan biri erkek, diğeri kız iki çocuğu olacaktır.

Kraemer'in teşvikiyle Harvard Üniversitesi'ne girip burslu olarak burada yüksek tahsil yapıyor.

1945'de doktorasını tamamlıyor.

1957'de Beynelmilel Münâsebetler Enstitüsü'nde ders vermeye başlıyor. Bu sırada doçenttir.

Orada, tedricen, bir haricî siyâset ve sevkulceyş (strateji) mütehassısı olarak şöhret yapıyor. Pek çok seyehat ediyor ve bu arada beynelmilel mes'eleler mütehassıslarının kapalı dünyasına giriyor. **«Coincil on Foreign Relations»** a âzâ oluyor. **«Rockefeller Foundation»** için çeşitli çalışmalar yapıyor. Bir müddetten beri sıkı münâsebet hâlinde olduğu New York vâlisi yahûdi işbirlikçisi milyarder Nelson Rockefeller'in hâricî siyâset müşâviri oluyor. Bu zâtla 14 sene, **«efsanevi bir işbirliği»** içinde beraber çalışacaktır.

1957'de neşrettiği ve pek çok münakaşaya sebep olan «Nükleer silâhlar ve hârici siyâset» nâm eseri bir «best - seller» oluyor, kendisine büyük para kazandırıyor ve hükümet çevrelerine girmesini temin ediyor. Artık bir **«personnage puplic»** yani «devlet recülü» dür.

1959 da «professeur associé» oluyor.

1960 - 61 kışında «President elect» Kennedy ile tanışıyor ve onun hârici mes'eleler müşâviri oluyor. Bu vazifede ancak birkaç ay kalıyor.

Bilâhare dört sene daha üniversite hayatı yaşadıktan sonra -bu arada 1962'de profesör oluyor- Amerikan Saygon Sefiri Henrry Cabot Lodge onu Vietnam'a bir tedkik gezisine dâvet ediyor. Bu sıradadır ki; sefirin Başkan Johnson ile mütâbakatı üzerine Hanoy ile çok gizli bir müzâkerede bulunuyor. Fakat akim kalıyor. Müteâkıben yeniden husûsî hayatına dönüyor.

15 yıldır evli olduğu karısından ayrılıyor. Artık şehvet mâceralarının ardı arkası kesilmiyecek, dedikodusu ağızlarda dolaşmıya başlıyacaktır.

---

ortadoğu/dan • SAİD ŞAMİL

ORTADOĞU'DA AMERİKA

Yahudiler'e gelince, Amerika'yı harbe sokmak ve yardımını sağlamak karşılığı, Loid Corc Hükümetiyle sıkı fıkı anlaşan Sioncular bir hayâl olan tarihî temennilerini şimdi İngilizler'in sırtında ve İngiliz Krallığı hazinesi hesâbına tahakkuk ettirme imkânını bulmuşken, kül hâlinde Yakın Doğuyu Amerika'nın himâyesine devretmek tam manasıyle pişmiş aşa su katmak olurdu. Filistin'de kuvvetli bir yahudi temerküzü gerçekleşmeden Amerika'yı bu işe karıştırmak, Dünyanın en zengin misyoner teşkilâtına sâhip olan Amerikan Kilisesi ile savaşa girmek demekti. Bu ise Yahudilik hesabına en verimli istismar sâhası olan Amerika'da Yahudiliği Dünya hâkimiyetine ulaştıracak olan en azametli istiklâl ameliyesini alt-üst edebilirdi.

Tarihin seyrini değiştirecek böyle bir hassas anda, çirkin olduğu kadar da tuhaf bir hâdise bu plânı ve buna benzer bir şürü plânı bir an içinde alt-üst etti. Yüksek Sûlh Müşâvere Hey'etinin resmi bir toplantısında Amerikan İngiliz ve Fransız hükümet reisleri arasında cereyan eden had bir muhâvere sırasında asabileşen Klemanso'nun kendini tutamıyarak Vilson'a tokat atması hâzırünu şaşırttı. Bunun üzerine Amerika Hariciye Nâzırı ayağa kalkmış ve kolunu Amerikan reisicumhuruna uzatarak:

«— Sayın Başkan artık bize buraları terk etmek gerek!...» demek şûretiyle Vilson'u salondan çıkarmış ve otomobile bindirerek riyâset-i cumhura has geminin demirlediği limana doğru yol almaya başlamıştır. Bunu reisicumhur mâiyeti, onları da diğer Amerikalı hey'etler takip ettiler. Bu sûretle sulh konferansı ile alâkadar bütün işlerden Amerika fiilen alâkasını kesti. Amerika'nın ısrarı ile tertip ve tanzim edilen ilk Cemiyet-i Akvam'a Amerikalılar'ın iştirak etmemelerinin hakiki âmili budur.

(Devamı var)

Aralık 1968'de yeni Reîsi Cumhur seçilmiş Richard Nixon'ın husûsî müşâviri oluyor.

1969'dan itibâren Çin'le bilhassa meşgûl oluyor. Bunda Çin mes'eleleri mütehassısı («sinologue») yahudi Prof. Richard Solomon'un büyük yardımı oluyor. Çok büyük bir gizlilik içinde Çinli idârecilerle temasa geçiyor. Nihayet «le coup de théatre»: Nixon'ın Çin'e ziyâreti ilân ediliyor.. Nixon - Kissinger Şubat 1971'de bu ziyareti gerçekleştiriyorlar. Bu ziyaret, Çin'in, beynelmilel siyâset sahnesinde ve bütün beynelmilel resmî teşekküllerde boy göstermesini te'min edecektir.

Beynelmilel Yahûdiliğin eseri 1971 Hind - Pakistan Harbi'nde faâl rol oynuyor. Harbde Hind ordusunun başında yahûdî bir general vardır. Yahyâ Han'a da tazyik yaparak Mûciburrahman'ı serbest bıraktırıyor ve müstakil Bengladeş'in kurulmasını temin ediyor.

SSCB'yle yakınlaşmaya büyük ehemmiyet vererek Nixon'ın bu memlekete bir gezi yapmasını hazırlıyor. Mayıs 1971'de Nixon - Kissinger SSCB seyahati tahakkuk ediyor.

Aralık 1971'de Açores Adaları'nda yapılan Ponpidou - Nixon görüşmelerinde başrolü oynuyor. Burada, onlarca senedir ilk defa doların devalüe edilmesi kararlaştırılarak ilân ediliyor.

Aralık 1972'de Vietnam'da, ateş - kesi, Amerikan askerlerinin geri çekilmesini sağlıyan muâhede, Paris'de Le Duc Tho - Kissinger görüşmelerinden sonra imzalanıyor. Senelerdir, Amerikan ordusu, Yahûdî plânları icabnca, nihayette bu memleketto komünistleştirmeyi temin edecek ve Amerikan yahudî silâh ve techizat tüccarlarına milyarlar kazandran bir harb içindedir. Orduya yahudi general Abram kumanda etmektedir. Muâhede ile, Cenubi Vietnamdaki komünist muvakkat hükümet tanınıyor. Bilâhare buraların komünistlere terkini sağlıyacak zemin hazırlanıyor.

1973 Nobel sûlh mükâfaatı ona veriliyor.

23 Ağustos 1973'de Kissinger resmen Amerikan Hâriciye Vekili tayin ediliyor.

Ekim 1973 İsrail ile Suriye - Mısır arasındaki harbde Kissinger ateş - kesi temin ediyor. Netîce, C.Y.S. bakımından yahudiler için zaferdir.

Ocak 1974'te, Kissinger, Süveyş'in boşaltılması ve bunun için Mısır - İsrail kuvvetlerinin geri çekilmesini temin ediyor.

Nisan 1974'de yeni NATO umdelerini kabul ettiriyor.

Temmuz 1974'te ise, Kıbrıs, Yunanistan ve Türkiye'de büyük ameliyelere girişiyor.

Zamanımız Disraeli'si Kissinger'in dünyanın gidişâtına te'sirini sâhib olduğu üstün kudretini, şahsiyetini anlıyabilmek için, matbuatta çıkan bazı yazılardan bir «passage» iktibas etmekte büyük fâide var.

Yahudi nüfuzlu ve «le part socialiste français» nin destekçisi «Le Nouvel Observateur» den:

«Orkestra Şefi Henry Kissinger.. Onun hakkında Fransız resmi şahsiyetlerinden birisi: «Her şeyi bilir, hiçbir şey söylemez, fakat başrolü oynadığını bildirir» diyor ve ilâve ediyor: «Kapı arkasında» daima müdâhaleye hazır vaziyettedir.» (1)

---

(1) J.P.J.: «Le tour du monde en 48 heures» «Le Nouvrel Observateur» 20.12.1971, p.30

• GÖZ OLDUR Kİ HAKKI GÖRE

Selâhaddin EŞ

Hak'ka karşı «Hak Grevi!»

Sendika, grev, toplu sözleşme, lokavt, sabotaj, umumi grev, isyan, ihtilâl... Bu kelimeler büyük sanayi inkılâbının gerçekleşmesinden sonra ortaya çıkan ve birbirinden ayrılmaz, birbirine muhtaç mefhumların kılıfıdır.

Kapitalist nizama sahip bir cemiyet, hele sanayileşmiş bir cemiyetse, toprağından kopmuş, şehirlere göçmüş insanların hayatları, tek taraflı olarak sadece makineler arasında harcıyacakları emeklere ve bu emeğin karşılığında kapitalist düzenin kendine has usûlleriyle meydana gelen ücret mekanizmasına bağlanmakta karşılarında hayatlarını idame ettirmek için başka çıkar yol da kalmamaktadır.

Kapitalizmin sanayileşme ile devleşen çarkları arasında, kendini patronların insaflarına havale eden büyük işçi kesimlerinin hakkını sermaye sahiplerinden bir hak olarak koparak alacak bir devlet nizamı olmadığından; rejim güçlülerden yana çalıştığından hayat anlayışını bütünüyle mide ve diğer behimi arzularını tatmin etmek şeklindeki bir materyalist görüşe dayandıran işçi kitleleri de kendi nefslerini müdafaa edebilmek için en hafifinden en ağırına doğru kademe - kademe tedbirler, mukabil silâhlar aramıştır, bulmuştur.

Sanayi inkılâbına vatanlık etmiş olan Batı'nın temel değerleri, Hristiyanlığın zâlimlere hizmet eder hale getirilmiş müesseseleri, **bu alın teri ve insan istismarına karşı tedbirler gösterememiş olduklarından fabrika kapılarındaki insanların buldukları ilk tedbirlerden birisi, sendikalizmin sahte kurtarıcılığına tutunmak oldu. Sendikalizm bir silâh da bulmuştu: GREV! Ama, patronlar buna karşı derhal mukabil bir silâh bulmakta gecikmediler; karşılık acıydı: LOKAVT (iş yerini tâdil etmek, fabrikayı kapatmak)!. Sonra, işçilerin toplu sözleşmeye doğru yönelişleri, umûmi grev, isyan tehditleri derken; bizde halk dilinde «çorba içtiği çanağı kirletmek» sözünde ifadesini bulan, sabotaj hareketleri. Fabrikaların tahrıpleri... (Ki, sabotaj kelimesi sabote kökünden gelmekte olup; sabote, bizdeki takunyaları andıran tahtadan yapılma bir nevi ayakkabıdır ki, işçiler sefaletlerini anlatmak bakımından bir ipucu veren bu sabotları fabrikalara, makinelere,** binalara **fırlattıkları, silâh olarak ilk bunu kullandıkları için son**radan da bu tip tahrip hareketlerine sabotaj denilmiştir.)

Sanayi inkılâbının yükünü taşıyacak bir beşerî kıymetler manzûmesine sahip olamıyan böyle bir Batı'da, bir yahudi Marks çıkmış ve bir **ARTIK DEĞER** nazariyesi geliştirerek sefil kitleleri sihirlemiş ve yahudinin gizli dünya imparatorluğu kurmak yolundaki müthiş silâhlardan biri olarak insanlığın boynuna komünizm tasmasını geçirmiştir. (Ki, komünizm, lâtince kökü itibariyle «comm» (ile, beraber, bile) ve union» (birlik) kelimelerinden türetilmiş olup, kelime mânası itibariyle «birliktecilik»i ifade eder. Bu öyle bir «birliktecilik» tir ki, bu düzende her şey birlikte kullanılacak, senin veya benim gibi mülkiyet zamirleri yok olacaktır, her şeyde...»

Komünizm, Marks tarafından sadece sistemleştirilmiştir, yoksa asırlar boyunca Eflâtun'dan Konfüçyes'e, Karmatilerden Şeyh Bedreddin'e kadar pek çok lider örnekleri görülmüştür. Hattâ komünist ideoloji, 15. asrın başında idam olunan ve önceleri mütebahhir bir âlim iken sonra İslâm'ı reddedip, «yârin dudağından gayri her şeyin ortak olduğu» bir dünya cenneti (!) peşinde koşan Şeyh Bedreddin'e çok şeyler borçludur; materyalizmin, maddeciliğin geliştirilmesi bakımından...

Marks ise bu işin mantığını, dialektiğini kurmuştur. Nitekim ARTIK DEĞER nazariyesi kendi içinde istikrarlıdır ama; eğer insana bir kâr ve kazanç hakkı tanımazsanız!.. Çünkü sermâye ile emek birleşiyor, bir değer meydana getiriyor; fakat emeğin bedeli olan ücret, sermayenin bedeli olarak ortaya çıkan eserin yanında güdük kalıyor ve bu büyük kazanç sermâyedarın, müteşebbisin cebine giriyor. Güçlenen müteşebbis zayıf insanı daha fazla ezmek imkân ve iktidarına kavuşuyor. O zaman da ortaya birbirine düşman sınıflar çıkıp, her sınıf teşkilâtlanıyor, mücadelesini veriyor. Ceza verme iktidarını eline geçiren tarafa göre de kapitalizm veya komünizm, «Devlet» oluyor.

Ancak, işçilerin teşkilâtlanmasında ikili bir yol ayırımı karşılarına çıkıyor. Ya, bu kapitalist düzen devam etsin, biz mücadelemizi verip yüksek ücretlerle düzenden aslan payını alalım; başka içtimai tabakalar ezilirse ezilsin, sermâye sınıfı ile çatışmasız bir sendika düzeni devam etsin... Yahut da, münhasıran, sanayi işçisinin iktidarı demek olan proleterya diktatörlüğüne geçmek için kapitalist düzenin bütün imkânlarından faydalanarak ve fakat onunla da sınırlı olmaksızın devamlı mücadele edip sonunda komünist cemiyeti gerçekleştirmek...

Türkiye'de bu tip görüşlerden birincisi için **TÜRK - İŞ**, ikincisi için ise **DİSK** vardır.

Ve bugünlerde Konya'da Karayollarında **TÜRK - İŞ grev tatbik etmektedir. Ancak bu grev bundan öncekiler gibi sadece menfaat dengelenmesini gaye edinen bir grev olmayıp; tam tersine İSLÂMCI düşünceye karşı çıkılmak için tertip edilmektedir. Anne muhalefetin cici lideri, bu greve «hak grevi» demektedir. Papaz mekteplerinde muhallebi kaşıklıyarak büyümüş, natürmort ve üryan kadın ressamı bir mâderin, oğlu olan bu şair için hak ölçüsü nedir, onu iyi bilelim ki, hak grevi dediği şeyin de hak grevi mi, yoksa hılt grevi mi olduğu ortaya çıksın.** Yalnız unutmayalım ki bu cici lider «mağara yarıldı, ben doğdum» misüllü bimârhanelik şiirler yazan bir şairdir.

Şimdi bu solcu liderle, «işçi hakkından bahsedebilmek için insanın solcu olması gerekir» gibi vecizeler imâl eden Türk - İş başkanı Tunç efendi ve cümle kapitalist sağcılar el ve işbirliğiyle belki de hakkın uzağında olmak bakımından ilk misallerden birini teşkil eden bu grevi «hak grevi» diye isimlendirip, «devlet İslâm Nizamı isteyenler tarafından ele geçirilmek isteniyor, ey devletliler, ey savcılar nerdesiniz? Atatürkçülük elden gidiyor, Cumhuriyet elden gidiyor» diye feryâd ü figan etmektedirler. Halbuki aslında hadise şu kadarcıktan ibarettir: Karayollarına namazında - niyazında teknik eleman da alınabiliyor, artık.. Mesai saatleri cuma namazlarına göre ayarlanmış, vakit namazlarının kılınabilmesi için de kolaylıklar sağlanıyormuş ve Karayolları lokal, misafirhane ve kamplarında içki yasaklanmış... İşçilerden isteyenlerin mesai saatleri dışında İslâmî kitaplar okuyarak kültürlerinin artması sağlanıyor ve bir de mevcut kapitalist ve komünist düzenlerin dışında İslâmî bir hayata geçişte, -bir ara vasıta olarak kullanılmak üzere- bir yeşil sendika kuruluyormuş...

İşte beliren bu büyük tehlikeleri bertaraf etmek için adına «hak grevi» denilen hiltlar karıştırılıyor!..

Burada idrâk edilmesi gereken husus şu olmalıdır ki, **bizim hayalimize bile istiklâl tanımak istemiyen bir zümre hâkimiyeti (oligarşi), Cumhuriyet paravanası altında bize yeni zincirler vurmaya kalkışmaktadır. Şu mübârek Ramazan günlerinin bu zalim tuzağı ve hazırlayıcılarını bize seçtirmesini dileyelim.**

İBRET AYNASINDA
çehreler
M. Ertuğrul Düzdağ

Madam Gaulis, Yeni Türkiye Cumhuriyeti'nde ilkin, diyor

● Gaulis'in «Türk Mes'elesi» adlı kitabında Mareşal Lyautey'in Yeni Türkiye hakkındaki düşüncelerine de yer veriliyor. Mareşal, Türkiye'nin «Beşyüz yıllık tarihine yüz çevirmesini cinnet» olarak vasıflandırıyor, devamla şöyle diyor: «Böyle yaparlarsa ya İngiltere veya Rusya'nın körüklediği savaşlara kendisini kaptırmış bir Asya ülkesi olurlar, yutulurlar.»

Çatlak ufaktı fakat şimdi derine işledi

10

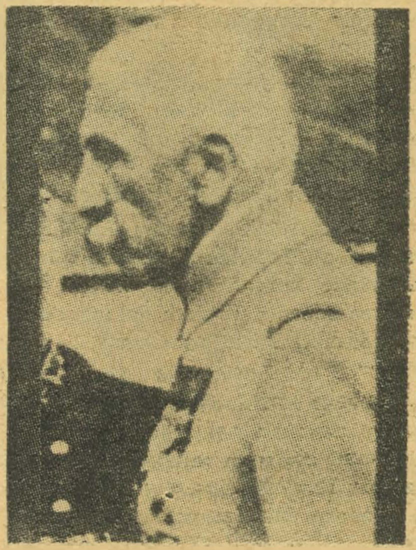

● *«Demek 5 asırlık tarihi inkâr ediyorlar, bu cinnettir» diyen Mareşal...*

MAREŞAL LYAUTEY'E GİDEN TÜRK TEKLİFİ

Mareşal'e arz edeceğim, anlamasını ve desteklemesini isteyeceğim şey onun prensiplerine aykırı idi.

Mareşal Lyautey, doğrudan doğruya mâziye bağlı olmayan her şeyden nefret ederdi. Devamlılık prensibinden her kopuş, onda, tahammül edilemez bir nefret uyandırırdı.

Ben ise ona, beş asırlık tarihi ortadan kaldıracak, bir hamlede silip süpürecek olan «Türklerin formülü» nü getiriyordum. (s. 261)

Lyautey:

«Gerçekten, beş yüz yıllık tarihten yüz çevirmeyi mi düşünüyorlar? Her şeye yeniden başlamak istiyorlar... Bu bir cinnettir! Mücadelelerinde onlara hayran oldum ve bunu kendilerine bildirdim. Fakat dış dünya ile ilk temaslarında, bugün onları dağınık görüyorum. Bütün bunları Rabat'da temelden alarak konuşacağız.»

Diyordu. (s. 262)

MAREŞAL'İN SALTANAT VE HİLÂFET HAKKINDAKİ FİKRİ

Mareşal

«Bütün bu söylediklerimiz Saltanat'ın terki ve Payitaht'ın terk edilmesi için kâfi sebep teşkil etmez. Onlar, kendilerini kurtaranlardan mı vaz geçmek istiyorlar.

«Halife'yi ne hâle getirdiler? Onu silik bir akçanın üzerindeki yazıya benzettiler. Herkesin itip kaktığı, gölgede sinmiş, söyleyecek hiç bir sözü olmayan bir adam haline getirdiler.

«İslâm dünyasını etraflarına böyle mi toplayacaklar? İstanbul'u yok ederek mi hikmet-i vücutları ve Doğu ile Batı arasındaki bağı muhafaza edecekler?

«Böyle yaparlarsa, ya İngiltere ve Rusya'nın körüklediği komşu savaşlarına kendini vermiş bir Asya ülkesi olacaklar ve başka Asyalılar tarafından yutulacaklar; yahut da hatadan vaz geçerek dini reislerinin etrafında toplanacaklar ve bir an için kopmuş olan an'aneyi tekrar kuracaklar.»

Diyordu.

Ben ise, ona enerjik bir şekilde itiraz edip cevap veriyor, halifelerle sultanların kuvvetlerini ne kadar kaybetmiş olduklarını kabul ettirmeye çalışıyordum. (s. 273 - 274)

Mareşal şöyle diyordu:

«İslâm dünyasına gelince, o mütecânis bir blok teşkil etmekten uzaktır. Onu güdebilmek için İstanbul'u ve İstanbul'da da Sultan'ı mevki-i şerefe vaz' etmek lâzımdır. (s. 275)

CHEZ LE MARÉCHAL LYAUTEY 275

mêmes, mais ils ont confiance en votre jugement, eux qui ne rencontrent aujourd'hui chez nous que la plus froide suspicion ».

« Ils font appel à moi, dites-vous, mais en termes si vagues que je ne sais pas ce qu'ils veulent. Des conseils? Ils ne les écouteront pas. Ils sont aujourd'hui trop orgueilleux de leur victoire, et puis, les conseils, je n'y crois pas, j'en ai l'horreur, parce que c'est du temps perdu. Avez-vous jamais suivi un conseil? Moi, je suis accoutumé à agir et à commander. Je ne conseille pas.

« Voyez-vous, ils m'attirent et me repoussent tout à la fois. Ils m'attirent par ce que je devine en eux de sincérité, d'action, par leur valeur militaire, par leur énergie et leur prudence. Ils me repoussent, par cette intransigeance, par ce turquisme qui me sont odieux. Quand je pense, qu'après avoir désagrégé nos écoles, ils s'en prennent à notre langue, à cette langue française qu'ils reconnaissent tous avoir été leur grande éducatrice! Non, si nous étions face à face, je me fâcherais; nous nous heurterions gravement, et, dès les premiers mots. Comme je vous l'ai dit, en divorçant avec nous, ils se livrent pieds et poings liés à l'Angleterre et à la Russie, et ils ne sont pas encore de taille à tenir le coup ».

— « Si, mais à condition de rester unis ».

— « Et c'est bien là qu'elles les attendent.

« Quant au monde musulman, il est loin de former un bloc compact. Pour le conduire, il fallait mettre à l'honneur Constantinople et le Sultan de Stamboul. C'était la formule, ils l'ont manquée. L'Angleterre le sait bien. Après avoir été à la seconde de sa chute, elle est aujourd'hui la plus forte. Ah! ce mirage asiatique qui égare, une fois ou l'autre, tous les hommes de là-bas. Ils sont parfois prodigieux dans le malheur et toujours faibles devant le succès ».

Malgré tout, je savais que le dernier mot n'était pas dit. Ne venais-je pas de voir, quelques instants aupa-

ANGORA 349

« Comment nous trouvez-vous sous ce nouvel aspect? »

Après quelque réflexion, l'Européen le plus entiché d'ancien orientalisme était obligé, sur place, de saisir les raisons de ce coup d'État. Aujourd'hui, la coiffure ne plaçait plus son homme dans l'un de ces compartiments dont il ne pourrait s'évader. Qui se vanterait, à l'heure actuelle, et même dans Angora, de distinguer à première vue le Turc de l'Européen ou de l'Américain? C'était bien difficile et vous risquiez des méprises sensationnelles, semblables à celle qui me fit prendre, au « Foyer Turc » d'Angora, l'aimable correspondant du *Times*, M. Collins, pour l'un des jeunes gens turcs chargés de m'y accueillir.

Les gamins d'Angora ne lançaient plus de pierres au « giaour » qui circulait par la ville, sous un chapeau, depuis qu'il leur était arrivé de recevoir, à plusieurs reprises, une magistrale râclée de Turcs qu'ils venaient ainsi d'interpeller, en termes fort irrespectueux. L'accoutumance s'était si vite établie que, tout récemment, un fez porté par le ministre d'Egypte étant apparu dans les rues d'Angora, les mêmes gamins s'attroupèrent et le huèrent, pris d'un fou rire inextinguible devant cet objet du vieux temps.

« Que pensez-vous donc du chapeau? » demandai-je une fois, à mon tour, à ce vieux paysan plus qu'octogénaire qui apportait son or à la Banque Agricole. Il prit entre ses doigts le nouveau couvre-chef, le tourna et retourna, le palpa vigoureusement, puis s'en coiffant de diverses manières, il commenta, par gestes; les multiples usages du chapeau contre le soleil, contre le vent, contre la pluie et puis, le remplaçant avec force sur son crâne dénudé, il raconta comment, autrefois, chaque matin, l'enroulement savant du turban autour de sa tête lui prenait un temps qu'il aurait pu mieux utiliser.

● *Madam Gaulis'in ikinci kitabı olan «Türk Mes'elesi»nden iki sayfanın fotokopisi.*

M. KEMAL'E MUHALEFET

Türk muhâlefeti Mustafa Kemal'in şahsına ve doktrinine karşı duyduğu nefrete rağmen, Mustafa Kemal'le birleşmiş, ama daima da şöyle demişti: «Zafere kadar! Ondan sonra görürüz!»

Muhâlifler onun bir halk hükümeti telâkkisini hiç beğenmiyorlardı. Hilâfetin ilgasını, kadınların açılıp saçılmasını, yeni kanunları kötü görüyorlardı. (s. 293)

LOZAN'DA ACEMİLER VE GİZLİ ANLAŞMALAR

Kitabın çeşitli yerlerinde ve 294. sayfada: Lozan'daki genç Türk diplomatlarının, tecrübesiz oldukları için hemen heyecanlandıkları, halbuki yaşlı Osmanlı diplomatları olsaydı, büyük Avrupa devletlerini arasındaki anlaşmazlıklardan istifade ederek onları birbirlerine düşürecekleri kayd ediliyor.

295. sayfada ise «Lozan konferansı sırasında husûsi konuşmalar yapılarak, Türk hükümetinin İngilizlere gizli birtakım taahhüdlerde bulunduğu» yazılmaktadır.

ANKARA — İSTANBUL

Ankara, Cumhuriyet'i ilân ederek, İstanbul'a darbe vurdu. Bu suretle diktatörlüğünün nerelere kadar uzanacağını göstermiş oldu. (s. 297 - 98)

İstanbul zaten 1908 Meşrutiyetinden sonra ölmeye başlamıştı. Cumhuriyet, muhâlefetin merkezi olan İstanbul'u ölüme terk etti. (s. 325)

ŞÜKRÜ BEY'İN KATLİ

Hilâfet taraftarı Trabzon mebusu Şükrü Bey, Mustafa Kemal'e suikasd hazırladı. Mustafa Kemal ise onu gizlice öldürtmeye karar verdi ve Osman Ağa'ya öldürttü.

Osman Ağa, Şükrü Bey'i evine davet ederek öldürdü. Ceset bulununca halk Osman Ağa'nın idamını istedi. Birkaç saat içinde her şeyin, inkılapların ve diktatörlüğün yok olacağı sanıldı.

Mustafa Kemal hiç bir konuşmanın Meclis'i yatıştıramıyacağını anladı. Osman Ağa'yı feda etti.

Osman Ağa, tapındığı adamın kendisine ihanet ettiğini öğrenince, Lâtife Hanımı ve Mustafa Kemal'i dağa kaldırmak istedi. Paşa ve Lâtife Hanm firar edip Rauf Bey'in evine sığındılar.

... Osman Ağa ölmeden evvel efendisini lânetlemek fırsatını buldu. Onu dinleyenlerin bu sözler karşısında tüyleri ürperdi. (s. 300 - 301)

KARADENİZ'DE İSYANLAR

Karadeniz'in Lâz aşiretleri Mustafa Kemal'e yardım edenlerin başında gelirler. Fakat Osman Ağa'nın öldürülmesinden sonra ona muhalif kesildiler. İsyanlar çıktı. Onları silâh zoru ve sürgünlerle bastırdılar.

Bu vak'adan sonra Mustafa Kemal Ankara'ya giderken bile çekinmeye başladı. Şehre âdeta bir askerî kuvvetin muhâfazasında inmeye başladı. Ankara serbestlik havasını kaybetti. Şüphe ve inanmazlık hâkim oldu. (s. 302)

ŞAPKA

Şapka inkılâbından sonra Ankara çocukları, artık şehirde şapka ile dolaşan «gâvur» u taşlamıyorlardı. (s. 349)

DEJENERE MEMURLAR

İngiltere Türk milliyetçileri tarafından yenildi. Fakat İstanbul'da ve Doğu vilâyetlerinde entrikalarına devam ediyor.

Yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin başlangıcında çatlaklar ufaktı. Fakat son zamanlarda bu sarsıntı derine işledi. Ve bâzısı şahsi bâzısı dünya çapında sebeplerin tesiri altında. «Türkiye acaba Rusya'ya kayacak mı?» suâli artık soruluyor. (s. 359)

Ankara'daki küçük memur zümresi Anadolu'dan habersiz balolarla kendilerini oyalamaktadır.

Halk vergi bile veremiyecek kadar fakirdir. (s. 371)

Bugünkü rejimin yarası, memurların dejenere oluşudur. Gittikçe büyüyen bu kötülük karşısında Mustafa Kemal ve İsmet Paşa hiç bir şey yapamıyorlar. (s. 372)

«İbret Aynasında Çehreler»
BİTTİ

İSLÂM YAZISINA DÂİR

RİSALE-İ NUR VE İSLÂM HARFLERİ

6

Risâle-i Nurlar içinde müellif tarafından lâtin harfleriyle basılmasına izin verilen «Asâ-yı Musâ» nın husus! bir mevkii ve ehemmiyeti vardır. «Şuâlar» ve «Emirdağ Lâhikaları» nda neşredilen müteaddit mektuplarda, niçin hacimli başka bir eser değil de «Asâ-yı Musâ» suâline çok sarih, teferruatlı ve mukni cevaplar verilmektedir. Bizim tesbitlerimize göre:

1) Mekteplilere çok lüzumlu olması ve anarşiyi kırması

2) Resmî dairelerde fütuhât yapması ve zındıkayı susturması.

3) Dış memleketlere gönderilmesi.

4) Hazreti Ali (R.A.) nin işaretiyle «karanlığı dağıtacak» eser olması.

5) Külliyâtın en son eseriyle İslâm harflerini bilmiyen gençliğe bir imkân tanınması ve bu sûretle Risâle-i Nurun câzibesine kapılanların, diğer eserleri de okuyabilmesi için İslâm harflerini öğrenmeğe mecbur bırakılmak istenmesi.

Yukarda sıralanan maddelere kaynak ve vesika mahiyetinde bazı parçaları aşağıya dercediyoruz:

«Mustafa Oruç'a evvelce eski harfle gönderdiğimiz mecmualardan sonra, yeni harfle sekiz dokuz parçayı da, onun istemesi ve [üniversite talebeleri çok muhtaç ve müştakdır] demesi üzerine gönderdik.»

(Emirdağ Lâhikası, sahife: 189)

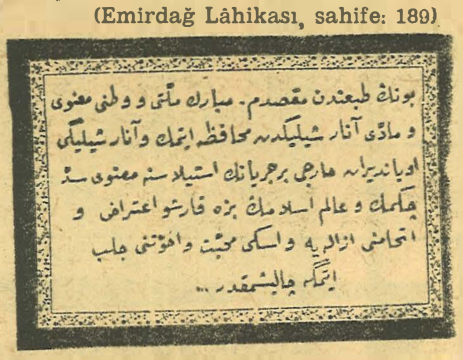

بوناڭ طبعندن مقصدم. مبارك ملتى و وطنى معنوى
و مادّى آنارشيليكدن محافظه ايتمك وآنارشيليكى
اوياندیران خارجى برجريانڭ استيلاسنه معنوى سد
چكمك و عالم اسلامڭ بزه قارشو اعتراض و
اتهامنى ازاله يه واسكى محبت واخوتنى جلب
ايتمكه چالیشمقدر...

«Bunun tab'ından maksadım, bu mübarek milleti ve vatanı manevî ve maddi anarşilikten muhafaza etmek ve asâyiş ve inzibâta manevi yardım etmek ve anarşiliği uyandıran harici bir cereyânın istilâsına manevi sed çekmek ve Âlem-i İslâmın bize karşı itiraz ve ittihamını izâleye ve eski muhabbet ve uhuvvetini celbetmeğe çalışmaktır.»

(Emirdağ Lâhikası sh. 102 - 103)

«Asâ-yı Mûsa ve Zülfikâr'ın fütuhâtlarına, hususan resmi dairelerde, bir emâresi olduğuna kanaatimiz kat'idir.»

(Emirdağ Lâhikası, s: 240)

«En büyük memurların, onlara gönderilen Risâle-i Nurun müdafaası MEYVE'nin tesiriyle başka risâleleri de, bilhassa HUCCETÜL LAH'ÜL - BÂLİĞA MECMUASI'nı (her iki risâle de Asâ-yı Musâ'dadır) kemal-i merakla tedkik etmeğe başlamaları onların inadlarını kırdığına çok emâreler var.» (Emirdağ Lâhikası, sahife: 31)

«Ben, ikisini Cami'ül - Ezher ulemâsına, ikisini Medine-i Münevvere'nin Ravza-i Mutahhara civarındaki âlimlerine, ikisini de Şâm-ı şerif hey'eti ulemâsına göndermek üzere üç ASÂ-YI MUSA, üç ZÜLFİKÂR hazırladım.»

(Emirdağ Lâhikası, sahife: 244)

«Salâhaddin'in mektubu, bir kaç cihetde ehemmiyetlidir. Amerika âlimleri elbetde ASÂ-YI MUSA RİSÂLESİ'ne lâkayd kalmayacaklar. Eğer dini din için seven kısmının ellerine geçse fütuhât yapar.»

(Emirdağ Lâhikası, sh. 150)

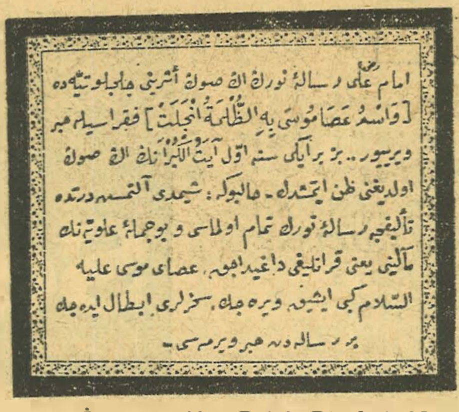

امام على رضى رسالهٔ نورڭ اڭ صوڭ أثرينى جلجلوتيه‌ده
[واسمهُ عصا موسى به الظلمة انجلت] فقراسيله خبر
ويريور.. بز برايكى سنه اوّل آية الكبرانى اڭ صوڭ
اولديغنى ظن ايتمشدك. حالبوكه: شيمدى آلتمش درتده
تأليفجه رسالهٔ نورڭ تمام اولماسى و بوجمله علويه‌نڭ
مآلينى يعنى قرانليغى داغيداجق. عصاى موسى عليه
السلام كبى ايشيق ويره‌جك. سحرلرى ابطال ايده‌جك
بر رساله‌دن خبر ويرمسى..

«İmam-ı Ali (R.A.) Risâle-i Nurun en son eserini [Celcelûtiyye] de [Ve ism'ü Asâ Musâ bihi'z - zulmetü'n celet] fıkrasıyle haber veriyor. Biz bir iki sene evvel ÂYET'ÜL KÜBRÂ'yı en son zannetmiştik. Halbuki şimdi altmış dörtde te'lifçe Risâle-i Nurun tamam olması ve bu cümle-i Aleviyenin meâlini, yani; karanlığı dağıtacak, Asâ-yı Musâ Aleyhisselâm gibi ışık verecek, sihirleri iptal edecek bir risâleden haber vermesi...»

(Emirdağ Lâhikası, sh. 147 - 148)

«Yeni harf ile teksir edilebilen ASÂ-YI MUSÂ eserini okuyan gençler, Kur'ân harfleri ile yazılmış mütebaki eserleri de okuyabilmek için kısa bir zamanda o yazıyı da öğreniyorlar.» (Şuâlar, sahife: 465)

Bilindiği gibi o hârika kerâmetiyle, kendisinden ondört asır sonra gelecek ve bütün kuvvetleriyle hattı Kur'âni'yi muhafaza edecek olan Risâle-i Nur şakirdlerini alkışlayan, ilim şehrinin kapısı Hazreti Alidir. İmam-ı Ali (R.A.) nin ismiyle haber verdiği «Asâ-yı Musâ» eseri hakkında Bediüzzaman Hazretlerinin lâtin harfleriyle basılmasına izin vermesi, ancak «ruhsat» hadisesi ile izah edilebilir. Mutlaka lâtin harfleriyle basılacak manâsını taşımaz. İlânihâye lâtin harfleriyle basılmağa devam edilecek mânasını da taşımaz. Hele ticaret ve kâr ihtirasiyle basılacak mânasını hiç taşımaz. Nitekim Bediüzzaman Hazretleri, bir taraftan «Gençlik Rehberi» ve benzeri küçük risâleler dışında yalnız «Asâ-yı Musâ» ya izin verirken, bir taraftan da yine «Asâ-yı Musâ» nın İslâm harfleriyle yazılmasına hiç ara vermeden ve gevşeklik göstermeden devam edilmesine âzami gayreti sarfetmektedir.

Bu mevzu ile alâkalı ve büyük bir yekûn tutan ifâdelerden yalnız bir kaç parçayı aktarmakla iktifa ediyoruz:

«Kastamonu ve İnebolu'daki kardeşlerimize pek çok selâmlarla beraber; hattı güzel, vakti müsaid olanlar, Isparta ve civarı gibi «Asâ-yı Musâ Mecmuası» nı yazsalar çok münasib olur. Bu vazife-i Nuriye, İnşâallah matbaanın çok fevkinde iş görecek.»

(Emirdağ Lâhikası, sh. 127)

«Ben, gece ASÂ-YI MUSÂ MECMUASI'nı yazanları düşündüm ve yeni mektuplarda o noktada bahis aradım. Bu ağır kışda ve ara sıra bana münafıkların ilişmeleri, bunlara fütur (gevşeklik) verme ihtimali var. Bu yazıcılara bir kamçı-yı teşvik lâzım.»

(Emirdağ Lâhikası, Sh. 135)

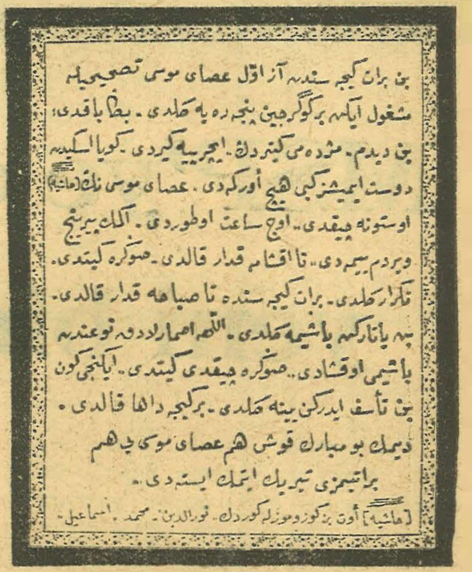

بن برات گيجه سنده‌ن آز اوّل عصاى موسى تصحيحيله
مشغول ايكن بر كوكرجين پنجره يه كلدى. بڭا باقدى؛
بن ديدم: مژده‌مى گتيردڭ. ايچريه گيردى. گويا اسكيدن
دوست ايمشز كبى هيچ اوركمدى. عصاى موسى‌نڭ (حاشيه)
اوستونه چيقدى. اوچ ساعت اوطوردى. اكمك پيرينچ
ويردم يمدى. تا اقشام قدر قالدى. صوڭره گيتدى.
تكرار كلدى. برات گيجه سنده تا صباحه قدر قالدى.
بن ياتاركن باشيمه كلدى. الله اصمارلادق نوعنده
باشيمى اوقشادى. صوڭره چيقدى گيتدى. ايكنجى كون
بن تأسف ايدركن ينه كلدى. بر گيجه داها قالدى.
ديمك بو مبارك قوش هم عصاى موسى‌يى هم
براتيمزى تبريك ايتمك ايستدى.
[حاشيه] اوت بز گوزوموزله گوردك. نورالدين. محمد. اسماعيل.

«Ben, Berât Gecesinden az evvel ASÂ-YI MUSA tashihiyle meşgul iken bir güvercin pencereye geldi, bana baktı. Ben dedim: «Müjde mi getirdin?» İçeriye girdi, güya eskiden dost imişiz gibi hiç ürkmedi. ASÂ-YI MUSA'nın [Haşiye] üstüne çıktı, üç saat oturdu. Ekmek, pirinç verdim yemedi. Tâ akşama kadar kaldı. Sonra gitti, tekrar geldi. Berât gecesinde tâ sabaha kadar yanımda kaldı. Ben yatarken başıma geldi, Allaha ısmarladık nev'inden başımı okşadı. Sonra çıktı gitti. İkinci gün, ben teessüf ederken yine geldi. Bir gece daha kaldı. Demek bu mübarek kuş, hem ASÂ-YI MUSÂ'yı, hem berâtımızı tebrik etmek istedi.

HÂŞİYE: Evet, biz gözümüzle gördük. Nureddin, Mehmed, İsmail.»

(Emirdağ Lâhikası, Sh.: 169)

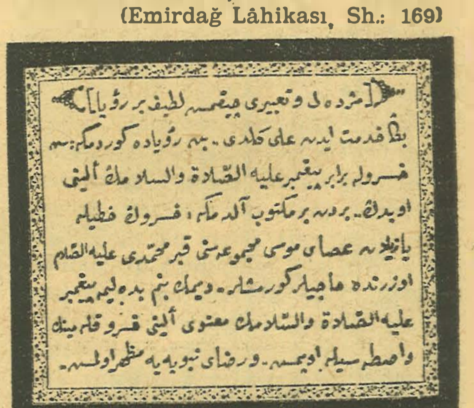

[مژده‌لى و تعبيرى چيقمش لطيف بر رؤيا]
بڭا خدمت ايدن على كلدى. بن رؤياده كوردم كه: سن
خسروله برابر پيغمبر عليه الصلاة والسلامڭ اليني
اوپدڭ. بردن بر مكتوب آلدم كه، خسروڭ خطيله
يازيلان عصاى موسى مجموعه‌سنى قبر محمدى عليه السلام
اوزرنده حاجيلر كورمشلر. ديمك بنم بدليمه پيغمبر
عليه الصلاة والسلامڭ معنوى اليني خسرو قلمينڭ
واسطه‌سيله اوپمش. و رضاى نبويه‌يه مظهر اولمش.

«MÜJDELİ VE TÂBİRİ ÇIKMIŞ LÂTİF BİR RÜYÂ

Bana hizmet eden Ali geldi, dedi: «Ben rü'yada gördüm ki, sen Hüsrev'le beraber Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın elini öptün.» Birden bir mektup aldım ki, Hüsrev'in hattıyle yazılan ASÂ-YI MUSÂ MECMUASI'nı kabr-i Muhammedî Aleyhissalâtü Vesselâm üzerinde hacılar görmüşler. Demek benim bedelime Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın manevî elini, Hüsrev kaleminin vasıtasıyle öpmüş ve rızâ-yı Nebeviyeye mazhar olmuş.»

(Şuâlar, sahife: 411)

LÛGATÇE

NEFY: Sûrme, sürgün.
İLTİZAM: İcabetme
MÂSİVA: Allah'dan başka herşeyle ilgiyi kesmek.
MÜMTENİ: Çekinen.
İKTİSAR: Kısa kesme
MASUNİYET: Dokunulmazlık.
İNHİRAF: Dönme, Sapma.
SETR: Örtme, kapama
MÜDELLEL: Şahid ile isbat edilmiş
İSTİHKAR: Hakir görme
HÜLÛL: Girme.
NEVZUHUR: Yeni çıkma
RÜSUH: Sağlam
DERKETME: Kavrama
DENÂET: Alçaklık.
MASNÛ': Sahte, düzme.
SERMED: Devamlı
İKTİRAN: Yanına gelme.
MÜSTEHLİK: Tüketen.
NEFS-ÜL-EMR: İşin hakikatı
ŞEHÂMET: Cesâret, yiğitlik.

Doğu Züccaciye

Dost ve müşterilerinin ve Âlem-i İslam'ın mübarek Ramazan-ı Şerif'ini tebrik eder.

KENT

PİRİNÇ UNU Ve BAHARATLARI, BÜTÜN GİMALARDA ve BAKKALINIZDA.
Fab.: Atatürk Bulvarı Seyhan Cad. Nu: 3
Tel: 5105 KAYSERİ

Sebil

herşey hak için
Haftalık, tarafsız, siyasî edebî tarihî gazete
Yıl: 1 SAYI: 36 BEŞ LİRA
Sâhibi ve Yazıişleri Müdürü: KADİR MISIROĞLU
Umumî Neşriyat Müdürü: Yılmaz YALÇINER
İDAREHÂNE: Vilâyet Hanı Kat: 3
No: 204 — İstanbul Tel: 26 38 96
ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.

سبيل
Sebil
her şey hak için

Sebil

Everything Devoted to the
Truth (HAQQ)
An independent Muslim, Historical,
Political and Literary Weekly
P. O. BOX 808 İstanbul/TURKEY
Representative of Germany
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Haeckel str. 13
Posta Çeki Nu: 97446 Telefon: 0531 — 32 36 89

Gazetelerden

MSP'ye oynanan yeni bir oyun!..

Düne kadar ortada hiçbir şey yoktu, şimdi bu yaygara niçin?.. Sol gazetelerinden birisi böyle yazıyor. Hattâ bir köşe tutmuşu şöyle diyor: «MSP, Demirel cephesi tarafından 'Atatürk düşmanı' ve 'şeriat sever' olarak suçlandı.» Halbuki, «.. düne kadar hem 'Atatürksever', hem 'rejimsever', hem de 'demokrasi sever'di.»

Pekiy ne oldu da Demirel cephesi, MSP'yi kötüleme kampanyasına girişti ve bu arada «maşalarını» kullanmaya başladı?...

Sol basına göre bunun cevabı şöyle:

— Çünkü, artık MSP, AP'nin peşinden gitmekten vazgeçiyor!

Solcular bu türlü fikri ileri sürerken, diğer taraftan, tıpkı 1973 seçimleri sonrası başlattıkları «İlerici MSP» kampanyası gibi bir kampanyayı da devam ettiriyorlar. «MSP iyidir. MSP şöyledir, MSP böyledir..» yollu..

Bütün maksad, haniye şu koalisyon cephesi yıkılırsa, MSP'nin sırtını sıvazlar da CHP ile ikinci defa baş göz edersek...

— Yaşadınız gitti!... değil mi, solkişotlar...

Ama olsun, herkesin bir hayâli vardır. Tavuğun da ambar hayali gibi, diyecek ve solcuların MSP yanlısı yazılarına şöyle bir göz atıp, tebessüm edeceksiniz. Sonra da:

— Sizi gidi müslüman düşmanları, sizi... Yine mi başladınız ham hayal taşlamaya.. İnanmıyoruz Yani'ler.. İnanmıyoruz size 40 yıllık Yaniler, Kâni olamazsınız. Yaptığınız dümen!. Şu eski dümen!. diyeceksiniz

Meselâ İpekçizâde İsmail Cem'e göre «Ortada bir oyun oynanmaktadır.»

«Ancak, Türk - İş'le Tunç'un saldırılarındaki ölçüsüz ifade ve özellikle Demirel - Tunç görüşmesinden sonra bunların yoğunlaştığı gözönüne alınırsa, sorun başka bir anlam kazanmaktadır. Türk - İş Genel Başkanı önceki gün yaptığı konuşmayla, MSP'yi açıkça Cumhuriyet Başsavcılığına ihbar etmiştir. Hem de bir siyasal partinin kapatılmasına neden olacak konuları özenle seçerek ve «belgelerini» Cumhurbaşkanına sunduğunu sözlerine ekleyerek ihbarda bulunmuştur.»

İpekçizâde MSP'yi arkalar gibisinden daha bir sürü şey yazdıktan sonra bir ara baklayı ağzından çıkarmış:

«Millî Selamet Partisi, kendi yaşaması ve siyasal varlığını koruması, kendi çizgisindeki oyları arttırması bakımından tek taktik müttefiki olabilecek CHP den koparken, kendisini bu tehlikelere de açmıştır.»

«Oyunu» daha açık seçik yazan ise eski TİP'lilerden Adil Özkol oldu. Adil Özkol, üstelik İpekçizâde'den evvel davranarak -kapatılmanın ne demek olduğunu bildiği için- şunları yazıyor:

«Bir kapatılma edebiyatıdır aldı yürüdü. Önce Türk - İş Genel Başkanı Halil Tunç'u dinledik. Kendileri MSP'nin kapatılmasını irade buyurdular. «Anayasa Mahkemesi derhal harekete geçmelidir» dediler. Tunç MSP'yi Atatürk düşmanı ilan ederek ilericilik yapıyor. Sayın başbakanın ekmeğine yağ sürmeye çalışıyor. Demirel geçen hafta Milliyet gazetesine verdiği demeçt Tunç ve ekibini «vatansever çocuklar» diye payelendirdi ya Türk - İş Genel Başkanı da bunun karşılığını veriyor. MSP'yi siyaset alanının dışına itmeye uğraşıyor.»

Bayar, AP'lilere MSP ve MHP'nin «ülke için çıban başı» olduğunu söyledi

İZMİR - Çeşme'deki yaz- de o kadar tehlikelidir" dedi.

● *Kendisi ne imiş, soralım mı?*

Lockheed rüşvetini kimler aldı ki?

Hafta içinde soldan çarklı malûm basının önde gelen haberlerinden birisi «Lockheed Rüşvet dâvâsı» idi. Danimarka Kraliçesi'nin kocası Prens Bernard'ın bu meseleden dolayı suçlu görüldüğü ve bütün vazifelerinden istifa ettiği, Japonya'da eski Başbakan'ın aynı rüşvet hadisesinden dolayı tevkif edilmesini, bir diğerinin milyonlarca lira kefâletle serbest bırakılmasını bol bol duyuran gazeteler bu meyanda,

— Pekiy bizde rüşvet alanlar ne oldu?... diyordu.

CHP Milletvekili Yılmaz Alpaslan meselenin önde gelen siması idi. Alpaslan evvelâ kabinedeki vekillerden birisinin rüşvet aldığı iddiasında bulundu. Arkasından iddiasının aslı çıkmayınca

— Vekil yoksa kimler var, açıklansın da anlayalım... demeye başladı.

Cumhuriyet'de Uğur Mumcu nam birisi «İşler karışıyor..» başlığı altında «gözlem» lediğini şöyle yazıyordu:

«Amerika Birleşik Devletleri Adalet Bakanlığı, acaba Lockheed Uçak Şirketi'nden rüşvet alanların adlarını yolladı mı, yollamadı mı? Başbakan Demirel, böyle bir listenin yollanmadığını söylemiştir. Demirel'in bu açıklaması, yeni kuşkular doğurmuştur.

Lockheed Uçak Şirketi'nin, içinde Türkiye'nin de bulunduğu bazı ülkelere rüşvet dağıttığı, Amerikan Kongresinde açıklandı, bu tarihten sonra, Hollanda, İtalya ve Japonyada, rüşvet alanların adları belirlendi. Fakat nedense, Türkiye'de rüşvet alanlar, bir türlü açıklanmadı, bu gidişle, pek açıklanacağa da benzememektedir.

Mânevi şahsiyetler rüşvet almaz. Bu rüşvet, Türkiye'de, yaşayan bazı kişilerce alınmıştır. Öyleyse bu rüşvetçilerin adları neden açıklanmıyor? Japonya'da, Hollanda'da, İtalyada, Lockheed Şirketinden rüşvet alanlar belirleniyor da Türkiye'de aynı şirketten rüşvet alanlar neden açıklanmıyor?.»

İşte uzun lâfın kısası sual buydu:

— Neden açıklanmıyor?..

Demirel:

— Liste gelmedi ki... diyor.
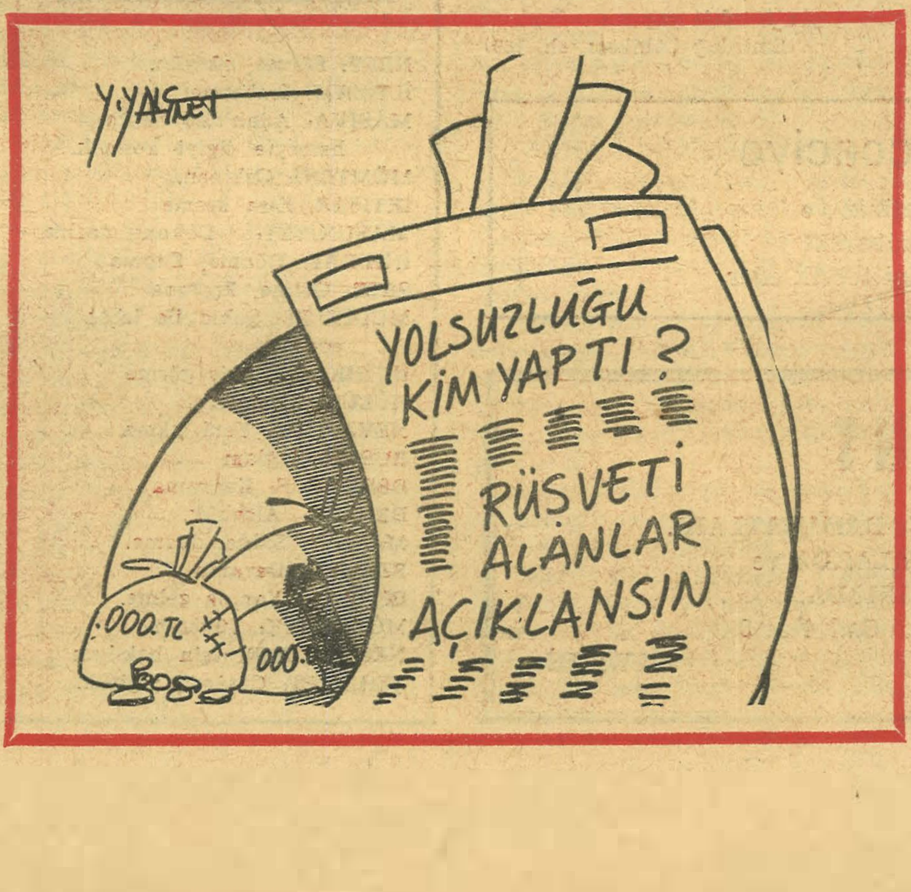
Fakat bu arada, liste gelmemiş olmakla birlikte Ankara'da artık iyiden iyiye dal - budak salan bir dedikodu var ki bilhassa bir gurup gazeteci takımı bundan mutazarrır oluyor. Dedikodu şöyle: Lockheed'den rüşvet yiyenleri, şurada burada değil basın kendi içinde arasın. Şu iri - kıyım sermaye - sol basını!...